Într-un carnaval, în Bucureşti

1. ACTUL I

(Un salon de frizărie de mahala. Mobile de paie. Uşe şi fereastră de prăvălie în fund. La dreapta, în planul întâi o uşe; în planul al doilea un lavabo. Ambele planuri din dreapta sunt mascate de restul scenii printr-un "paravent".)

1.1. SCENA I

IORDACHE, apoi PAMPON

IORDACHE

(şade pe un scaun şi dă un brici la piatră, fredonând)

"Şi mă cere, mamă, cere. - Cine dracul te mai cere? -Şi mă cere d-un bărbier..."

PAMPON

(intrând prin fund)

Aici este frizăria lui d. Nae Girimea?...

IORDACHE

(sculându-se politicos)

Da, poftiţi... Barba? Părul?

PAMPON Nimic...

IORDACHE Atunci, poate, vă spălaţi la cap?

PAMPON Eu nu mă spăl niciodată la cap, pentru că sufăr de...

IORDACHE De măsea? Ştii cum ţi-o scoţ? Odată... pac!

PAMPON Ei, nu de măsea... sufăr de bătăi...

IORDACHE De bătăi?... Ştii cum le...

PAMPON Ei! Lasă-mă-n pace, omule; nu mă spăl la cap

pentru că sufăr de bătăi de inimă. Înțelege odată că n-am venit pentru alişveriş.

IORDACHE Atunci, pentru ce?

PAMPON Am o trebuință cu d. Nae Girimea... Nu cumva eşti d-ta?

IORDACHE Nu, eu sunt calfă...

PAMPON D. Nae nu este aici?

IORDACHE Nu domnule; îl aştept: trebuie să vie foarte curând...

PAMPON Atunci îl aştept şi eu... Se poate?

IORDACHE De ce nu? Poftiți... (Îi dă un scaun.)

PAMPON

(după o mică pauză)

Mă rog, la d-voastră se fac şi abonamente?

IORDACHE Da: 12 rasuri 3 franci, ceva a la "vivat concurența!" Să poftească oricare daca le dă mâna; glumeşti d-ta? Vine un ras, ori un tuns 25 de santimuri, cu pudră, unt de migdale, livantă... Pentru frezat, spălat, bătături, se plăteşte supliment.

PAMPON Şi biletele de abonament le aveți cu o pecetie, ca ăsta? (arată biletul pe care-l scoate din portofel.)

IORDACHE Nu... ăsta este din ale vechi; gândesc că numai ăsta a mai rămas. (îl examinează.) Pesemne că d-ta ai luat biletul ăsta demult şi ai plecat din Bucureşti. Trebuie să vi-l schimbăm; pe astea le-am tras din circulație.

PAMPON

(punând biletul la loc)

Nu; e altceva cu biletul ăsta...

IORDACHE Până acu vreo trei luni le aveam aşa, pentru iconomie adică: punea d. Nae pecetea pe o bucată de hârtie ori de mucava, şi pe urmă la fiecare răsătură trăgeam cu cerneală o dungă, până se făcea douăsprece. Acu, pentru că ni s-a întâmplat o istorie cu un spițer, a hotărât d. Nae să dea la tipografie să i le facă cu numere: l-am ras? Țac! I tai numărul.

PAMPON Cu un spițer? Ce istorie?

IORDACHE Al dracului spițerul! Închipuieşte-ți d-ta! Lua un bilet. Îl rădeai, trăgeai o dungă. Să zicem că asta era marți; bun! Joi, iar o dungă; sâmbătă, alta: trei dungi. Marțea ailaltă, te uitai la bilet: numai o dungă. Peste asta mai trăgeam una; una şi cu una două. Joi mai trăgeam una, care va să zică trei; bun! Marțea ailaltă... biletul alb.

PAMPON Alb?

IORDACHE De tot...

PAMPON Cum asta?

IORDACHE Aşteaptă să vezi, că e frumoasă... A mers aşa preț de vreo zece luni de zile, până să băgăm noi de seamă... Muşterii mulți... l-ai ras, i-ai tras dunga, te culci pe urechea aia, şi nu-i mai ții altă socoteală. Într-o sâmbătă seară, vine spițerul, şi nu ştiu cum din vorbă, - era lume multă în prăvălie, - lui d. Nae i se pare că spițerul cere un bilet, şi-mi zice: "Iordache, un bilet nou lui d. Frichinescu...", aşa-l cheamă. Dar el... zice: "Eu bilet nou? N-am cerut; al meu e nenceput - ..." şi scoate biletul alb ca laptele... Măi, ce dracul! Ne uităm noi lung, eu şi d. Nae, la bilet... pe urmă ne uităm la spițerul, pe urmă unul la altul, şi d. Nae zice: "Bine!" şi-i trage o

dungă. Pleacă spițerul... Zice d. Nae: "Iordache, biletul spițerului e cu scamatorie; ia să-l ținem noi de scurt: ori că ne-a luat bilete, ori că ne-a furat pecetia, ori că şi-a făcut el alta pe model, că prea se-ntinde abonamentul lui ca caşcavalul prăjit..."

PAMPON Ei, în sfârşitul sfârşitului ce era?

IORDACHE Stăi să vezi. Al dracului spițerul! Asta era într-o sâmbătă. Marți dimineața, altă dungă; - dar acum la însemnam şi cu tibişir pe pervazul uşii; - două; joi alta, trei,... sâmbătă alta...

PAMPON

(cam impacientat)

Patru...

IORDACHE Joi...

PAMPON Ei! Spune odată, că n-am vreme de stat.

IORDACHE Parcă ziceai că aştepți pe d. Nae.

PAMPON Bine, îl aştept, dar spune odată.

IORDACHE Daca nu mă laşi... Joi, un ras şi un tuns, două dungi: cinci şi cu două şapte; pe bilet şapte, pe uşe şapte. În sfârşit, sâmbătă îl raz iar; dau să scriu dunga: pe bilet erau patru şi cu una acu cinci; pe uşe şapte şi cu una opt. Spițerul nu ştia că mijloceşte contabilitate dublă. Marți, pe uşe opt şi cu una nouă; pe bilet trei şi cu una patru; şi pe urmă joi, pândeşte când nu e d. Nae în prăvălie, şi intră; după ce-l raz, zice: "Scrie una, că am luat bilet nou de la d. Nae"... Pe uşe nouă şi cu una zece...

PAMPON Ei? Prin urmare...

IORDACHE Ei! Prin urmare, ştergea dungile cu doftorii, cu metaluri de-ale or de la spițărie.

PAMPON Şi cum a rămas?

IORDACHE N-a vrut d. Nae să facă scandal, măcar că era de un procuror ceva. D. Nae, ştii, mai galant, i-a luat biletul şi vreo cinci franci câţi i-avea în buzunar, i-a făcut un moral bun, din porc şi din măgar nu l-a mai scos, i-a tras vreo două palme şi l-a dat pe uşe afară...

PAMPON

(care a ascultat cu atenţie, ca lovit de o inspiraţie)

A! Ce idee mi-a venit! Parfumurile, odicoloanele, pomădurile, liubemurile Didinii!... Spiţerul!... Da!... Zici că biletele astea le-aţi tras din circulaţie de mai bine de trei luni?

IORDACHE Da.

PAMPON Zici că d. Nae a luat înapoi biletul cu scamatoria de la spiţerul?...

IORDACHE Da.

PAMPON Ei? Spiţerul în vreme de zece luni cât v-a tras pe sfoară, numai cu un bilet a lucrat?...

IORDACHE Ştiu şi eu?

PAMPON Era peste putinţă. Atunci aţi fi băgat de seamă mai degrabă... Ia adu-ţi aminte bine.

IORDACHE De unde să-mi aduc aminte!... E de mult...

PAMPON A! Ce idee! Să vedem! Mă duc... mă întorc numaidecât... Spune-i lui d. Nae că am să-i vorbesc... Viu cât mai degrabă. (iese în fund. La ieşire se loveşte cu Miţa, care intră foarte agitată.) A! Pardon, madam!...

IORDACHE, MIŢA

1.2. SCENA II

IORDACHE, MIȚA

MIȚA Iordache! Unde e Nae?

IORDACHE Nu ştiu; a plecat de azi-dimineață şi până acuma nu s-a mai întors. Trebuie să fie, ca să mă pot duce şi eu la masă.

MIȚA

(trântindu-se pe un scaun)

Am să-l aştept şi eu...

IORDACHE Dar daca vine târziu, eu ce să fac? Să rabd de foame? Trebuie să închiz prăvălia şi să mă duc la mâncare...

MIȚA Nu ştiu, nu voi să ştiu de nimic... (patetică.) Iordache...

IORDACHE Ce?

MIȚA Iordache, sunt nenorocită...

IORDACHE A simțit Crăcănel ceva...

MIȚA Aş! Crăcănel! - îți spui că sunt nenorocită...

IORDACHE Pentru?

MIȚA Nae! Nae, pe care l-am iubit, pe care l-am adorat pentru eternitate, până la nebunie... Tu ştii cât l-am iubit?

IORDACHE Ei! Da. Ei! Ce?

MIȚA

(montându-se treptat)

Nae mă traduce.

IORDACHE Aş!

MIȚA Mă traduce la sigur.

IORDACHE Fugi de-acolo!

MIȚA La sigur... De opt zile nu l-am văzut. Îi scriu: "Bibicule, Mangafaua pleacă mâine miercuri la Ploeşti, remâi singură şi ambetată; sunt forte rău bolnavă; vino, să-i tragem un chef..." Şi Năică nici nu-mi răspunde. Iubeşte pe alta, mi s-a făcut semn. În cărți cade mereu gând la gând cu bucurie, cu dragoste, cu temei, cu întâlnire pe drum de seară cu o damă de verde.

IORDACHE Aş! Nu mai crede în mofturile cărților, frate...

MIȚA Trebuie s-o ştiu, trebuie s-o aflu... şi să vedem... O să fie un scandal... da un scandal... cum n-a mai fost până acuma în "Universul".

IORDACHE Aş! Nu-i nimica! Ți-ai făcut spaimă de gelozie. (dând din umeri, urcă până-n fund, unde dă piept în piept cu Catindatul de la percepție.)

MIȚA Un muşteriu! Poate mă cunoaşte... Nu voi să mă compromentez. Trec să aştept în odaie. (iese pe după paravan în dreapta.)

IORDACHE, CATINDATUL (legat cu o basma la fălci)

1.3. SCENA III

IORDACHE, CATINDATUL (legat cu o basma la fălci)

CATINDATUL

(către public, coborând)

Pfii! Al dracului mă doare!... Dar ştii cum?... lucru mare... Nu mai merge... M-am hotărât. Trebuie s-o încerc şi p-asta...

IORDACHE

(care l-a urmărit, coborând înaintează un scaun până în mijlocul scenii)

Ia poftiți! Poftiți!...

CATINDATUL
(hotărât)
Ştii s-o scoţi? Scoate-mi-o!

IORDACHE N-ai idee cum ţi-o scot; până să clipeşti din ochi, o dată, pac!... Ia poftiţi! Poftiţi!...

CATINDATUL Uf! Mersi!

IORDACHE Ia poftiţi...

CATINDATUL Ce n-am pus, domnule? Ce să-ţi mai spui? Ce n-am pus? Mi-am tăbăcit gingiile... Ce n-am pus?

IORDACHE Ce să-i spui, domnule? E odată vătămată, s-a isprăvit: picături de rădăcină de cleşte.

CATINDATUL Ce n-am pus?... În sfârşit, astăzi m-a învăţat unul de la noi de la percepţie...

IORDACHE A! D-ta eşti de la percepţie?...

CATINDATUL Da, catindez până la o vacanţă. Nu e vorba, am cu ce trăi; am parte în bogasierie la Ploeşti; îmi trimete parale Nenea Iancu; dar ştii, orişicât poţi zice, trebuie pentru ca să-ţi faci o carieră ca tânăr...

IORDACHE Mai e vorbă...

CATINDATUL A! Eu aş fi avut parale multe, daca nu măncurcam în trataţie de amor pe vremea războiului. O iubeam, o iubeam!... şi ea mă traducea... cu un ofiţer de itidenţie.

IORDACHE Ei, ş-acuma?

CATINDATUL Acuma... nu-ţi spui? Catindez la percepţie. (mâhnit.) Dar catindez de mult... Ştii, catindezi azi, catindezi mâine, o lună, două, trei, un an... Bine, până când? Nu zic să mă facă ajutor, ori reghistrat, domnule,

dar măcar acolo ceva.

IORDACHE Adică să te înainteze.

CATINDATUL Măcar un copist de clasa a doua.

IORDACHE Şi acuma câtă leafă primiţi în mână?

CATINDATUL Nu ţi-am spus că sunt catindat? Nimic, de doi ani de zile, nimic. (şade.)

IORDACHE Nimic?

CATINDATUL Nimic...

IORDACHE Dar... reţinere nu vă face?

CATINDATUL Asta, ce-i dreptul, nu...

IORDACHE Tot e bine... Ei!... ia dezleagă-te.

CATINDATUL Pentru ce?

IORDACHE Legat, nu poci...

CATINDATUL Ce?

IORDACHE Pentru că nu poţi căsca gura.

CATINDATUL Pentru ce să casc gura?

IORDACHE Aminteri cum să ţi-o scot?

CATINDATUL Ce să-mi scoţi?

IORDACHE Ei, asta-mi place! Pentru ce ai venit aicea?... Măseaua...

CATINDATUL Măseaua?

IORDACHE Ei da, măseaua. (merge şi scoate instrumentele dintr-o masă.) Ştii cum ţi-o scot?... până să clipeşti din ochi (revine lângă Catindat) odată... pac!

CATINDATUL

(care s-a sculat)

Uf!

IORDACHE Şezi...

CATINDATUL Mersi, am şezut destul...

IORDACHE Trebuie să stai jos... ca să am loc în sus să trag... d-a-m-picioarele cum?

CATINDATUL N-o mai scoț... mi-a trecut.

IORDACHE Cum ți-a trecut?

CATINDATUL Nu ți-am spus că m-a învățat unul de la noi de la percepție... zice c-a citit în cartea lui Matei.

IORDACHE De la Matei citire?

CATINDATUL Nu vanghelistul, ăsta e altul, e doftor de bătături în Italia şi face şi văpsea pentru păr...

IORDACHE Ei?

CATINDATUL Ei? Să zicem că mă doare! Întâi rabd cât pot... pe urmă, pui doftorii; pe urmă, daca văz că nu mai merge, mă duc hotărât la bărbier să mi-o scoață... bun! Cum intru...

IORDACHE Ei! Prin urmare...

CATINDATUL Cum intru, zic serios: ştii s-o scoți? Scoate-mi-o! De par examplu, adineaori la d-ta... D-ta nici nu înțelegeai ce vreau eu... Şi pe urmă, mă dau în vorbă, mai de una, mai de alta... Dar când intru, simț odată ca un cuțit (arată la falcă), cald, şi pe urmă rece; pe urmă din vorbă-n vorbă, vii d-ta, subfirugul, cu cleştele: atunci deodată simț iar un cuțit... rece, şi pe urmă numaidecât cald... şi pe urmă nu mai simț nimic... Vezi d-ta, pesemne, nu ştiu cum devine care va să zică de este al naturii lucru ceva, că măseaua, în interval de conversație, de frică trece... Ei... al dracului italianul!

IORDACHE

(care a ascultat cu multă atenție)

Fugi, d-le, cu superstițiile italieneşti... Îmi pare rău de d-ta, om tânăr!... Bine, d-ta nu vezi cum e naturelul la toate, că trebuie să aibă o bază, măcar cât de mică, dar să fie bază. Ce nu are bază cum poate să fie naturel? Ori să-mi spui d-ta că Matei ăla al d-tale - că eu nu-l cunosc - te-a învățat adică să mergi prin ploaie fără umbrelă şi să zici, numai aşa la un capriț, că e soare... şi să nu te ude... Auzi d-ta mofturi italieneşti!

CATINDATUL Aşa e, decât n-are a face cu măseaua. (face o grimasă în partea măselii.)

IORDACHE Ba prea are a face.

CATINDATUL Ba nu. (altă grimasă.)

IORDACHE Ba da, tot lucru naturel...

CATINDATUL Ba nu!... (altă grimasă.) Hait!

IORDACHE Ce?

CATINDATUL Iar m-a apucat (începe să se plimbe) dar rău... rău de tot...

IORDACHE Vezi... vorba mea... ştiu eu...

CATINDATUL

(oprindu-se în loc din umblet, şi cu un ton foarte hotărât)

Ştii s-o scoți? Scoate-mi-o!

IORDACHE Şezi...

CATINDATUL□(hotărât) Adu cleştele. (şade.)

IORDACHE

(merge, ia cleştele şi revine)

Zi că te-a ciupit un purice... odată... pac!

CATINDATUL

(uitându-se țintă la cleşte şi apoi sculându-se)

Mi-a trecut. Ai văzut? Vorba mea... ştiu eu... Al dracului italianul!...

IORDACHE

(plictisit)

A!

CATINDATUL

(foarte mulțumit)

Salutare, neică, şi mersi! (pleacă.)

IORDACHE Stai, domnule!...

CATINDATUL Nu mai pot... e târziu... am treabă la canțilerie, am o groază de avizuri de făcut... Salutare, neică, şi mersi! (iese repede prin fund.)

IORDACHE, apoi MIȚA

1.4. SCENA IV

IORDACHE, apoi MIȚA

IORDACHE Aşa haplea mai rar... Ce dracul face d. Nae de nu mai vine... Sunt aproape de douăsprece... Mă leşin de foame. (Mița intră din dreapta.) Mița? O uitasem!...

MIȚA N-a venit Nae încă?

IORDACHE Uite ce e, coană Mițo, d-ta tot zici că-l aştepți; eu mă repez aici aproape să-mbuc ceva şi mă-ntorc numaidecât... nu-i aşa? (îşi ia pălăria.)

MIȚA Poți să te duci.

IORDACHE Da', nu pleci? Să nu rămâine prăvălia singură...

MIȚA

(nervoasă)

Ți-am spus o dată: îl aştept până mâine, până poimâine, până o veni!

IORDACHE Atunci mă duc... mă-ntorc la moment. (iese în fund.)

MIȚA, apoi PAMPON

1.5. SCENA V

MIȚA, apoi PAMPON

MIȚA Să-l aştept, da, să-l aştept... Trebuie să vie... Să mă traducă pe mine Nae... şi să nu-mi răzbun? Peste poate!

PAMPON

(care a intrat)

Mă rog, d. Nae n-a venit încă? (salută.)

MIȚA

(aparte)

Un muştiriu... (tare.) Nu, domnule, şi eu îl aştept... Daca poftiți şi dv. să-l aşteptați.. vine ori dânsul ori băiatul...

PAMPON Mersi, madam. (şade, aparte.) Curățică. (tare, după o pauză.) D-voastră sunteți rudă, ori consoarta dumnealui...

MIȚA

(tristă)

Nici rudă, nici consoartă, d-le... i sunt... adică i-am fost... amică... Am venit pentru o mică afacere.

PAMPON Ca şi mine...

MIȚA La d-ta... nu poate fi ca la mine... La mine e chestiune de traducere.

PAMPON În amor?

MIȚA

(asemenea)

Da, în amor...

PAMPON Ca şi la mine...

MIȚA Ca şi la d-ta?... Cum?

PAMPON Mi se pare, adică nu mi se pare... sunt aproape sigur că sunt tradus.

MIȚA Ca şi mine...

PAMPON Şi numai d. Nae poate să mă puie pe urma aceluia care a devenit în chestiune. A! Dar n-are să-mi scape... Sunt hotărât! Am să-i dau o curățenie spițerului să mă pomenească!

MIȚA E spițer?

PAMPON Da, desigur spițer. Aflasem adineori cum îl cheamă de la băiatul de aici.

MIȚA De la Iordache...

PAMPON Da; îmi spusese cum îl cheamă, dar i-am uitat numele cu gândul la dovezi, - pentru că am dovezi, - nişte hârtii pe care le-am găsit în odaie la Didina.

MIȚA Didina...

PAMPON Da, amanta mea, cell mai sacru amor, pentru care mi-am sacrificat cariera de militar, fiin'că până să nu o cunosc am fost tist de vardişti la Ploeşti... Şi sunt turbat de gelozie! Toată noaptea n-am dormit...

MIȚA Ah! Mie-mi spui ce-i gelozia?... Numai o noapte n-ai dormit? Nu ştii nimic! Câte nopți!...

PAMPON Nu, az-noapte nu a devenit din gelozie, pentru

că nu începuse încă chestia... Am jucat la Podul Gârlii conțina cu nişte papugii până la şase az-dimineață... I-am ras...

MIȚA Să nu te bucuri... Şi eu câştig la conțină, dar ce folos! Noroc la cărți, nenoroc la amor...

PAMPON Aş! La mine nu e noroc, e ştiință: îi iau la sigur... poate că să am o goană nebună, să pierz. Eu joc conțina oarbă cu fantele, şi am eu merchezul meu. Bunioară, cărțile le țiu în stânga şi joc cu dreapta; am bătut cu fantele, pui cărțile bătutejos, şi fantele la loc în mâna stângă, pentru altă ocazie... Az-noapte i-am stins...

MIȚA

(plictisită)

Nu mai vine Nae...

PAMPON Astfel dar az-dimineață, conița mea, pe la şase ceasuri, mă întorc acasă, la Didina; bat la uşe, se scoală somnoroasă şi-mi deschide. Era încă întunerec; aprinz lumânarea... Dar, când viu prea târziu, e totdeauna supărată şi-ncepe să mă certe... Acuma nu zice nimic: se-ntoarce, pardon, cu fața la perete şi tace. Zic eu (Mița plictisită s-a sculat şi se plimbă) în gândul meu: e supărată... s-o las să doarmă; când o vedeamâine c-am câştigat trei poli, îi trece... Dau să mă dezbrac şi văz jos lângă mescioară două hârtiuțe. M-aplec - cum le-am văzut am simțit un fior rece, - m-aplec, le iau: ce era? Un bilet de abonament la frizăria model a lui d. Nae Girimea...

MIȚA Nae Girimea?... (se interesează.)

PAMPON Da, şi un bilet de amor de la o damă către "Bibicul" ei...

MIȚA "Bibicul"?

PAMPON Da, către spițerul... Să vezi cum am aflat pe urmă că e spițer.

MIȚA

(aparte)

"Bibicul"! S-ar putea?

PAMPON Cum am citit hârtiuțele şi am văzut pecetia pe bilet: "Frizăria model, Nae Girimea", mi-am luat iar baltonul şi bastonul şi am ieşit binişor; Didina adormise iar. Mă duc la poliție, cercetez şi aflu că aici e frizăria. Am venit; d. Nae nu era aici. Băiatul mi-a spus că bilete de astea...

MIȚA

(interesându-se nerăbdătoare)

În sfârşit?

PAMPON În sfârşit, ce mai să lungim vorba degeaba, conița mea, spițerul este... După câte mi-a spus băiatul, am fost cu biletul lao spițărie, am spus că aveam ceva scris pe el şi s-a şters cu un fel de asenție, şi că aş vrea să ştiu ce era scris... se poate? Şi spițerii nu ştiu ce-a făcut, ce-a turnat pe bilet, - mirosea a spirt de țiperig, - şi-n două minute a ieşit iar dungile la loc...

MIȚA Să fie cu putință?...

PAMPON Le-am numărat: sunt cinzeci şi cinci de dungi. Spițerul mişel! L-am prins mai rău decât d. Nae: o să-i dau o curățenie... să-i rup şalele!...

MIȚA

(aparte)

Să fie Nae? A! Ce răzbunare ar fi! (tare.) Domnule, zici că

biletul de amor este către "Bibicul"?

PAMPON Da!

MIȚA Şi este iscălit de cine?

PAMPON "A ta adorantă, Mița..."

MIȚA Mița! A! Dumnezeule!

PAMPON Ce?

MIȚA Domnule, eşti sigur că e spițer?...

PAMPON Fireşte... Mai sigur se poate? Biletul era alb... spirt de țiperig şi d-odată cinzeci-şi-cinci de dungi... Le-am numărat... poftim să le numeri şi d-ta...

MIȚA Şi ai venit aici pentru ca să afli numele omului cu chestia de traducere?

PAMPON Da.

MIȚA Eu am o presimțire...

PAMPON Care?

MIȚA Cum este amanta dumitale?

PAMPON Cum să fie adică?

MIȚA De roşu, de ghindă, de tobă, ori de verde?

PAMPON De verde...

MIȚA De verde?

PAMPON Da.

MIȚA Şi ai la d-ta biletul cătră "Bibicul", pe care zici că l-ai găsit în odaia damii de verde?

PAMPON Da.

MIȚA A' să-l văz degrabă...

PAMPON

(dându-i biletul)

Iacătă-l.

MIȚA

(ia biletul, îl priveşte şi face o mutră grozav de disperată)

A! Am să-mi răzbun!... (solemnă.) Domnule, nu te juca cu inima unei femei nenorocite... Spune drept: biletul ăsta l-ai găsit în odaia amantii d-tale? Jură...

PAMPON

(grav)

Pe onoarea mea!

MIȚA Uite-te la biletul ăsta... l-ai citit? (citind nervos.) "Bibicule, Mangafaua pleacă mâine miercuri la Ploeşti, remâi singură şi ambetată; sunt foarte rău bolnavă: vino negreşit, am poftă să-i tragem un chef... A ta adorantă, Mița..." Ai văzut biletul?... Acuma uite-te la mine bine...

PAMPON Ei? (îi ia înapoi biletul.)

MIȚA Ei! Eu, eu sunt nenorocita care am scris biletul ăsta...

PAMPON Se poate?

MIȚA Da, se poate... (dezolată.) Şi omul care a fost la Didina dumitale este amantul meu!...

PAMPON Amantul dumitale? Spițerul?

MIȚA Ce spițer? Nu-i spițer... (frământându-se.) A! Trebuie să am o explicație... O să-mi răzbun... o răzbunare teribilă!

PAMPON

(acelaşi joc)

Amantul dumitale? Trebuie să-l ştiu şi eu, trebuie să-l văz. Eu nu mă mulțumesc pe răzbunarea dumitale... Trebuie

ca să-mi răzbun eu!... (se plimbă turbat.)

MIȚA Juri să ne răzbunăm împreună?

PAMPON Jur!

ACEIAŞI – IORDACHE

1.6. SCENA VI

ACEIAŞI – IORDACHE

IORDACHE

(venind repede din fund)

Coană Mițo, eşti aici? Vine.

MIȚA Nae...

PAMPON D. Nae.

IORDACHE

(dând pe Pampon la o parte şi luând pe Mița în partea cealaltă)

Pardon. (Miții.) Vine Crăcănel al d-tale. Viu într-un suflet de la birt din colț... Crăcănel a intrat în birt, a întrebat de prăvălia lui d. Nae Girimea, şi băiatul l-a îndreptat aici. Ascunde-te iute... vine, trebuie să fie la uşe.

MIȚA Crăcănel! Ce caută?

IORDACHE Treci degrabă în odăiță. (Mița pleacă spre dreapta pe după paravan.)

PAMPON Te duci?

MIȚA Da... (lui Iordache.) Când o pleca, dă-mi de veste... fă-i vânt degrabă...

PAMPON Bine, da' chestia noastră cum rămâne? (o urmăreşte până la uşe.)

MIȚA Mai vorbim noi. (iese repede în dreapta închizând uşa după ea.)

PAMPON

(aparte)

Ciudat lucru! Să fie vreo moftangioaică?... (lui Iordache.) Mă rog, cine e persoana asta?

IORDACHE E o damă...

PAMPON Bine, damă... O văz eu că e damă, dar cine e? (Crăcănel intră.)

IORDACHE

(încet lui Pampon)

Lasă că-ți spui eu...

ACEIAŞI – CRĂCĂNEL

1.7. SCENA VII

ACEIAŞI – CRĂCĂNEL

CRĂCĂNEL Mă rog, aici este d. Nae frizerul?

IORDACHE Aici este... da'... nu-i acasă.

CRĂCĂNEL Dar... mă rog, se-ntoarce?

PAMPON

(lui Iordache aparte)

Cine-i domnul ăsta?

IORDACHE

(încet lui Pampon)

Lasă că-ți spui eu...

CRĂCĂNEL Aud?

IORDACHE Nu crez să se întoarcă aşa degrabă... Daca aveți trebuință chiar cu d-lui, atunci poftiți mai pe seară, poate să-l găsiți...

CRĂCĂNEL În sfârşit, eu tot mai pot aştepta; poate să vie. (şade.)

IORDACHE Aşteptaţi degeaba, domnule, vine foarte târziu...

CRĂCĂNEL De unde ştii? Poate vine mai curând...

IORDACHE

(încet lui Pampon)

Cum dracul să-i fac vânt?...

PAMPON Daca spune o dată omul că vine deseară...

CRĂCĂNEL Ei, poate să am noroc. Nu ştii d-ta? De câte ori pleci să stai un ceas şi stai cinci... Ei, de ce adică să nu pleci o dată pentru şapte şi să stai numai unul?... (se găteşte în faţa unei oglinzi, îşi piaptănă barbetele şi chelia, ia o gazetă şi se pune pe citit. - Iordache şi Pampon dau din umeri. Pampon scoate o pereche de cărţi şi-ncepe să se joace cu ele pe genunchi. Iordache merge la uşa din dreapta.)

MIŢA

(scoţând capul pe uşă)

Fă-i vânt!

IORDACHE Nu e chip... Zice că vrea s-aştepte...

MIŢA Ce dracul caută aici?

IORDACHE Ştiu eu... caută pe d. Nae...

MIŢA Nu-nţeleg.

IORDACHE I-am spus că d. Nae vine deseară, şi tot zice că-l aşteaptă... A! Stăi, că îi am eu leacul...

MIŢA Domnul ălălalt s-a dus?

IORDACHE Nu, e aici...

MIŢA Să m-aştepte... Bate-mi în uşe când l-ăi exoflisi pe Crăcănel...

IORDACHE Îl exoflisesc acuma, să vezi... (coboară în scenă. Miţa îşi retrage capul şi închide uşa. Lui Pampon.) - Dama a zis s-aştepţi...

PAMPON

(încet)

Bine...

IORDACHE

(către Crăcănel, care e cufundat în citirea jurnalului)

Ei, boierule, d. Nae nu mai vine... Eu trebuie să-nchiz prăvălia... am treabă să mă duc în târg...

CRĂCĂNEL

(lăsând gazeta)

A! Închizi?... Atunci, daca închizi, trebuie să mă duc şi eu...

PAMPON

(strângându-şi cărţile)

Fireşte că trebuie să te duci, nu o să te încuie aici.

CRĂCĂNEL Daca e aşa... salutare... Mă-ntorc eu mai târziu... (iese în fund.)

IORDACHE Cu plecăciune... S-a dus! Uf! Al dracului dobitoc!... De ce muşterii am eu parte astăzi!

PAMPON Mă rog, cine e negustorul ăsta?

IORDACHE Urâtul ăsta? Este amantul damii de colo...

PAMPON□*(sărind)* Amantul damii de colo?...

IORDACHE Da.

PAMPON Care a vorbit cu mine adineaori?... Miţa?

IORDACHE Da, da!

PAMPON

(fioros)

Bibicul ei? Ăsta e Bibicul?

IORDACHE Ei, da, frate, când îți spui o dată; e amantul damii de colo... Ce te prinde mirarea?...

PAMPON

(care şi-a luat pălăria şi bastonul degrabă)

Am pus mâna pe Bibicul! Nu-l las nici mort! Nici mort! (se repede şi iese glonț pe uşa din fund.)

IORDACHE, NAE, apoi MIȚA

1.8. SCENA VIII

IORDACHE, NAE, apoi MIȚA

IORDACHE Ăsta este nițel cam țicnit... De ce muşterii am parte eu astăzi?... Frumos carnaval! S-o scoț pe Mița. (Nae intră.) D. Nae, în sfârşit! Credeam că nu mai vii.

NAE De ce?

IORDACHE Te-a căutat doi inşi...

NAE Cine?

IORDACHE Unul nu ştiu cum îl cheamă, ălălalt era Crăcănel...

NAE Crăcănel?...

IORDACHE Da; şi coana Mița... e aici.

NAE

(strâmbându-se)

Mița aici? Nu i-ai spus că nu sunt acasă şi că viu târziu?

IORDACHE I-am spus, da' a zis că te aştepată până mâine, până poimâine... Am profitat de ocazie şi m-am dus la birt în colț să mănânc ceva. N-apucasem să gust de două ori, şi hop! Crăcănel vine-n birt şi-ntreabă pe băiat unde e frizăria model a lui d. Nae. Am alergat degrabă să dau

de veste coanii Miții... Era aici şi negustorul ălălalt; zice că are un bilet de abonament să-l schimbe, ori să te-ntrebe ceva... în sfârşit nu ştiu bine...

NAE Care va să zică Mița e aici?

MIȚA

(care a crăpat uşa mai dinainte şi a auzit ultimele vorbe ale lui Iordache, coborând)

Aici, Bibicule; ce, îți pare rău?

NAE

(făcându-se vesel)

Să-mi pară rău? Cum să-mi pară rău?... Se poate?

MIȚA

(trecând pe lângă Nae, încet)

Trimete de-aici pe Iordache. Am să-ți spun ceva între patru ochi...

NAE

(făcându-se că n-aude)

Auz?

MIȚA Iordache, daca nu mai ai treabă, fii bun şi ne lasă; am să-i spui ceva lui d. Nae în secret...

IORDACHE Mă duc... să-mi isprăvesc porția de varză. (iese în fund.)

MIȚA, NAE (Mița merge şi încuie uşa din fund)

1.9. SCENA IX

MIȚA, NAE (Mița merge şi încuie uşa din fund)

NAE Pentru ce încui uşa?

MIȚA

(în fund)

Poate să vie iar cineva să ne facă deranj... Am să-ți spui ceva în linişte... (pauză.) Nae! (coboară încet, emoționată.) Bibicule! Nu mă mai iubeşti... (un pas şi se opreşte.)

NAE

(d-abia întorcându-se)

Ei na! De unde ți-a mai venit şi-asta-n cap?

MIȚA

(încă un pas)

Pentru ce n-ai venit alaltăieri seara când ți-am scris?

NAE

(acelaşi joc)

Eram bolnav alaltăieri...

MIȚA

(coborând, cu energie)

Minți!... Ai primit biletul meu?

NAE Da.

MIȚA Unde mi-e biletul? Arată biletul...

NAE

(după ce se caută prin toate buzunarele)

Pesemne că l-am pierdut.

MIȚA L-ai pierdut? Unde l-ai pierdut?

NAE Ştiu eu unde l-am pierdut? Daca ştiam că-l pierz, fireşte că nu-l pierdeam...

MIȚA Nu ştii unde l-ai pierdut?

NAE Nu...

MIȚA

(straşnică)

Bibicule! Bibicule!

NAE Ei?...

MIȚA Vezi tu sticluța asta? (scoate din buzunar o sticluță mică şi i-o arată.)

NAE Ei, ce?

MIȚA Ştii ce are înăuntru?

NAE Cerneală...

MIȚA Nu cerneală, Năică,... vitrion englezesc!

NAE

(dându-se înapoi)

Vitrion? Eşti nebună?

MIȚA Da, vitrion! Ți-e frică?

NAE Fireşte că mi-e frică, na!

MIȚA Pentru ce, daca te ştii curat?

NAE Pentru că tu nu ştii ce e vitrionul...

MIȚA Ba da... e un fel de metal...

NAE Nu ştii ce poate face?

MIȚA Ba da; pârleşte, Năică; arde, Bibicule, momentan tot, tot, şi mai ales ochii!

NAE Dă-mi sticluța...

MIȚA Aş!

NAE Pentru ce ții asemenea lucruri? Pentru ce?

MIȚA

(vrând să izbucnească)

Pentru ce?... Îmi trebuie...

NAE Pentru ce îți trebuie?

MIȚA

(izbucnind)

Pentru ce? (cu un gest mare, care face pe Nae să-şi acopere ochii, dându-se repede înapoi.) Pentru dumneata, musiu Năică, şi pentru Didina dumitale!...

NAE

(pălind)

Care Didină? Tu ştii ce spui!

MIȚA Ştii şi d-ta mai bine decât mine; nu umbla cu mofturi, şarlatane. Care Didină, 'ai? Didina, pentru care mă traduci pe mine; Didina, pe care o iubeşti; Didina, la care ai fost az-noapte, mizerabile!

NAE Nu e adevărat, am stat acasă bolnav.

MIȚA Minți! Adineaori spuneai că nu ştii unde ai pierdut biletul... Să-ți spui eu: biletul meu l-a găsit în odaie la Didina d-tale respectivul ei.

NAE Respectivul? Pampon?

MIȚA Vezi! Vezi! Ştii cum îl cheamă; da, unul înalt, bărbos, fioros, cu care o să ai a face chiar astăzi; pentru că s-a întâlnit cu mine aici, mi-a arătat biletul meu, şi eu i-am declarat că omul cu traducerea este acela care mă traduce şi pe mine. (Nae se plimbă agitat) amantul meu, fidelul meu amant, căruia eu (obidită) i-am fost întotdeauna fidea.

NAE Ce-ai făcut?

MIȚA Pampon te caută să te omoare... A! Dar până să-şi răzbune el, am să vă omor eu, eu! Pe Didina, pe tine, şi pe mine!... (se trânteşte pe un scaun desperată şi isterică şi-şi ascunde capul în mâini.)

NAE

(apropiindu-se binişor de ea şi căutând s-o mângâie)

Mițo, neică, vino-ți în fire...

MIȚA Lasă-mă! (îl respinge.)

NAE

(apucând-o în brațe şi căutându-i buzunarul)

Nu; nu te las, pentru că te iubesc... numai pe tine... te iubesc... numai... pe... tine... (a găsit buzunarul, a luat sticluța, se ridică repede şi schimbând tonul.) Înțelege că e încurcătură la mijloc. Mi-ai pus pe nebunul de Pampon în cap.

MIȚA D-ta ți l-ai pus...

NAE Vrei scandal cu orice preț?

MIȚA Da, (ridicându-se) vreau scandal, da... pentru că m-ai uitat pe mine, le-ai uitat pe toate: ai uitat că sunt fiică din popor şi sunt violentă; ai uitat că sunt republicană, că-n vinele mele curge sângele martirilor de la 11 fevruarie; (formidabilă) ai uitat că sunt ploeşteancă - da, ploeşteancă! - Năică, şi am să-ți torn o revuluție, da' o revuluție... să mă pomeneşti!...

NAE

(cam zâmbind)

Nu fi nebună!... Ce-o să faci?

MIȚA

(căutând sticluța în buzunar)

Ce să fac? (n-o găseşte; se uită rătăcit împrejur... Nae i arată de departe, râzând, sticluța; ea dă un țipăt.) A! Mi-ai furat sticluța, scamatorule! (repezindu-se la el pe după mobile.) Dă-mi sticluța, şarlatane, mizerabile, infame! (Se aud bătăi tari în uşe.)

NAE Taci! Bate cineva!

IORDACHE

(de afară)

Deschideți! Deschideți degrabă!

MIȚA Nu vei deschide, până nu-mi dai sticluța! (se pune în dreptul uşii. Nae o dă în lături, trage ivărul şi deschide. Iordache intră repede.)

ACEIAŞI – IORDACHE

1.10. SCENA X

ACEIAŞI – IORDACHE

IORDACHE Vine Crăcănel turbat... S-a făcut scandal; l-a bătut ălălalt care era aici. (Miții.) Ascunde-te... Vine!

MIȚA

(apelpisită)

Nu mai voi să ştiu de nimic... Să vie oricine... Voi scandal... voi să mor! (se repede să ia un brici; Iordache se uită afară prin uşe.)

NAE

(repezindu-se şi smulgându-i briciul, o apucă de amândouă mâinile şi o târăşte spre dreapta)

'Aide dincolo, să-ți dau sticluța.

MIȚA Nu.

IORDACHE

(de la uşă)

Fugiți, iacătă-l, fugiți!...

NAE Haide (târăşte pe Mița cu multă luptă şi iese cu ea în odaia din dreapta, pe după paravan.)

IORDACHE, CRĂCĂNEL

1.11. SCENA XI

IORDACHE, CRĂCĂNEL

CRĂCĂNEL

(intrând prin fund furios, cu pălăria stricată şi tăvălită. Iordache se dă la o parte)

A! Asta nu, asta nu poate să rămâie jos!... Ai mai pomenit d-ta una ca asta, d-le?

IORDACHE Ce, d-le!

CRĂCĂNEL D-le, adineaori ştii că am plecat de aici.

IORDACHE Da.

CRĂCĂNEL N-apuc s-ajung în colț şi auz pe urmele mele: "Pst! Pst! Bibicule!" Pe mine mă cheamă Telemac, Mache, nu mă cheamă Bibicul. Îmi văz de drum... Iar: "Pst! Pst! Bibicule!" Eu merg, înainte... Când mă pomenesc că m-apucă cineva pe la spate de guler. Mă întorc. Zice: "Te faci că n-auzi, Bibicule, 'ai?" Eu zic: "Nu mă cheamă Bibicul, d-le, mă cheamă Telemac, Mache". - "Bibicule, zice el, deodată; eşti un mizerabil! Ai făcut un abuz mare; ai înşelat o femeie, dar ai a face acuma cu un bărbat. De mult de caut. Avem să ne răfuim amândoi. Acu nu-i vreme, dar până una alta, ca să ştii cu cine ai a face, poftim o arvună!"... N-apuc să răspunz, domnule, şi şart! Part! Trosc! Pleosc! Patru palme: îmi turteşte pălăria şi mi-o aruncă cât colo. Până să mă plec s-o ridic, infamul se suie într-o trăsură şi pleacă... Chem sergentul... nimini! A! Dar trebuie să ştiu cine este dobitocul ăsta smintit... Trebuie să ştiu! Cum îl cheamă?

IORDACHE Ştiu eu cine e ăla?

CRĂCĂNEL Este mizerabilul care era adineaori aici cu d-ta, când am venit eu.

IORDACHE Nu ştiu cum îl cheamă...

CRĂCĂNEL Trebuie să ştii, trebuie să-mi spui: nu plec de aicea până nu aflu; chem poliția, fac scandal!... (se plimbă făcând gesturi exasperate.)

ACEIAŞI - CATINDATUL, NAE, apoi PAMPON

1.12. SCENA XII

ACEIAŞI - CATINDATUL, NAE, apoi PAMPON

CATINDATUL

(intră prin fund, cu mâna la falcă, văitându-se)

A! A! A! M-a apucat rău... (se trânteşte pe un scaun.)

IORDACHE Şi ai venit iar la doftoria lui Matei? Nu mai merge, tânărule...

CRĂCĂNEL D-le, înțelege odată şi spune-mi...

NAE

(ieşind din odaie şi coborând)

Ce e? Ce e, domnule?

CRĂCĂNEL Domnule! Un dobitoc, un infam, care era adineaori aici, m-a insultat cu palme pe mine, Mache, ca drept Bibicul...

NAE Pampon a fost! (către Iordache încet.) Treci dincolo, i-a venit rău nebunii. (Iordache iese iute la dreapta.)

CATINDATUL A! A! A! (se zvârcoleşte pe scaun.)

NAE

(Catindatului)

Ce e? D-ta ce pofteşti?

CATINDATUL

(sculându-se şi arătându-şi falca, hotărât)

Ştii s-o scoți? Scoate-mi-o!

NAE Şezi. (Catindatul şade.)

CRĂCĂNEL Domnule, n-am vreme de stat. Spuneţi-mi cum îl cheamă...

NAE

(alegându-şi instrumentele)

Nu ştiu, domnule, de unde vrei să ştiu eu numele la toţi muşteriii! (către Catindat.) A din fund de tot? (Catindatul dă din cap că da.) Dezleagă-te. (Catindatul face fasoane. Nae îl apucă cu putere şi-l dezleagă.)

PAMPON

(apărând în fund)

Aha! Bibicule, iar d-ta! (Crăcănel se dă înapoi.)

NAE

(cu un ochi la ce se petrece între Pampon şi Crăcănel, şi cu altul la Catindat, pe care îl ţine cu putere cercând să-i vâre mâna în gură, şi care se zbate şi nu vrea să se lase)

Numai s-o văz! N-o scoţ!

CRĂCĂNEL

(înaintând un pas spre Pampon, făcându-şi inimă şi voind să-i dea fiori)

Domnule! Mă cunoşti d-ta pe mine?

PAMPON Cum să nu, Bibicule! (se apropie binişor de Crăcănel, şi vrea să-l apuce.)

CRĂCĂNEL

(scăpând şi ocolind pe după mobile)

A! Ajutor! Poliţie! Vardist! (Pampon îl urmăreşte neîmpăcat; Crăcănel vrea să iasă prin dreapta pe după paravan, se întâlneşte piept în piept cu Iordache care

intră, şi care-l respinge.)

NAE

(care după o luptă, a reuşit să vâre mâna în gura Catindatului)

Şezi binişor!

CATINDATUL

(gemând cu gura înfundată şi zvârcolindu-se)

A! A! A!

IORDACHE

(care a venit de după paravan, încet lui Nae)

I-a venit pandaliile, era să-şi taie gâtul cu briciul.

CRĂCĂNEL E nebun! Ajutor! Poliţie! Vardişti! (iese în fugamare prin fund.)

PAMPON Stăi, Bibicule! (iese furios după el.)

NAE

(trăgând cu putere)

Nu mişca! (după ce a tras, iese repede în dreapta, urmărit de Iordache.)

CATINDATUL

(văitându-se cu mâna la falcă)

A! A! A! Mi-a scos alta! Măsea nevinovată, domnule!...

(Cortina)

(O sală de o parte a unui buget într-un bal mascat de mahala. Două uşi în fund; cea din dreapta dând în bal, cea din stânga într-un coridor de lângă bal. La stânga, în planul din fund, o uşe a cabinetului de toaletă; la dreapta, planul întâi, o uşe dând în sala principală a bufetului. În scenă, mese pentru mâncare, una în fund între cele două uşi, două în faţă, una la dreapta, alta la stânga. La ridicarea cortinii, se aud măsurile din urmă

ale unui valţ, şi se vede prin uşa din dreapta, în fund, mişcarea balului.)

CATINDATUL, în costum şi cu masca scoasă şezând la masa din stânga şi bând rom cu un păhăruţ, apoi CHELNERUL

2. ACTUL II

(O sală de o parte a unui buget într-un bal mascat de mahala. Două uşi în fund; cea din dreapta dând în bal, cea din stânga într-un coridor de lângă bal. La stânga, în planul din fund, o uşe a cabinetului de toaletă; la dreapta, planul întâi, o uşe dând în sala principală a bufetului. În scenă, mese pentru mâncare, una în fund între cele două uşi, două în faţă, una la dreapta, alta la stânga. La ridicarea cortinii, se aud măsurile din urmă ale unui valţ, şi se vede prin uşa din dreapta, în fund, mişcarea balului.)

2.1. SCENA I

CATINDATUL, în costum şi cu masca scoasă şezând la masa din stânga şi bând rom cu un păhăruţ, apoi CHELNERUL

CATINDATUL

(bătând în masă)

Chelner!...

CHELNERUL

(d-afară)

Vine!...

CATINDATUL Am început să mă încălzesc... ori magnetismul... ori electricitatea lui Matei... nu ştiu ce e... dar lucrează. Am început să mă-ncălzesc. (bate în masă.)

CHELNERUL

(din dreapta)

Vine, vine!

CATINDATUL Unul de la noi de la percepţie m-a învăţat! "Vrei să-ţi treacă? mănâncă, bea, fă petreceri şi magnetizează-te, dar magnetizează-te straşnic cu jamaică..." şi... mă magnetizez. (bate în masă tare.) Pfu! Cald!

CHELNERUL

(d-afară)

Vine, vine, vine!

CATINDATUL Nenea Iancu, săracul, daca ar şti cum să magnetizez... şi unde? (scoate de sub costum din sân o scrisoare şi o citeşte cu chef.) "Am aflat că umbli prin cafenele şi pe la baluri; dacă mai aflu astfel de chestii, nu-ţi mai trimet nici un gologan, viu să-ţi lungesc urechile; te iau înapoi la prăvălie, şi te pui la ipotropie, măgarule"... Mie adică îmi scrie nenea Iancu. (bate tare în masă.)

CHELNERUL

(intrând din dreapta)

Vine!...

CATINDATUL Socoteala şi-ncă un rom... ăsta e al patrulea...

CHELNERUL Ba al cincilea...

CATINDATUL Ba al patrulea...

CHELNERUL Al patrulea l-aţi băut... şi cu unu, care îl comandaţi acuma, cinci...

CATINDATUL Aşa, cu ăl d-acuma?... Da. (Chelnerul iese

în dreapta.) Pfu! Cald mi-e... lucrează magnetismul... I-am dat de leac!... Vezi ce e când nu ştie cineva?... Era aproape de mintea omului; durerea devine din măsea, măseaua devine din răceală, răceala devine din frig; -din cald devine că nu mai e frig; daca nu mai e frig, va să zică că răceala se duce şi vine căldura; a venit căldura, a trecut durerea... (Chelnerul vine.) Par egzamplu... (pune mâna pe falcă) lucrează magnetismul... arde... foc... Pfu! Cald mi-e! (Chelnerul a pus pe masă romul.) Un rom şi țal!

CHELNERUL Cinci romuri: unu şi cinzeci.

CATINDATUL

(dând romul pe gât)

Şase...

CHELNERUL Nu, cinci...

CATINDATUL Ba şase... Cinci cu ăsta care l-am băut, şi cu unul, care o să mi-l aduci acuma, şase. (plăteşte.) Lucrează straşnic magnetismul... Şi am să tachinez astă-seară!... Da, am să tachinez!... Pe toate am să le tachinez! (merge cam şovăind la o oglindă în stânga să-şi dreagă miza.) Straşnic de cald!

CATINDATUL, DIDINA, apoi CHELNERUL

2.2. SCENA II

CATINDATUL, DIDINA, apoi CHELNERUL

DIDINA

(intră prin fund de la stânga, coboară la masa din dreapta şi şade; e în costum de polonez: cazacă cu brandeburguri, mănțăluță cu blană, pantaloni în cizme cu carâmb; în cap căciulă poloneză cu un pompon mare,

bătând în masă)
Băiete! (îşi scoate masca şi se şterge cu batista.)

CHELNERUL

(intrând cu romul)

Vine!

CATINDATUL

(întorcându-se şi punându-şi masca)

O mască... Am s-o tachinez... (Chelnerul, după ce a lăsat romul pe masă la stânga, trece la dreapta lângă Didina.)

DIDINA O bere.

CHELNERUL Vine!

DIDINA

(care a observat pe Catindatul, se întoarce cam cu spatele ca să nu-i vază faţa. Catindatul bea rom, suflă mereu de căldură şi se uită când pe o parte, când pe alta la Didina)

N-a venit Nae încă... (scoate o scrisorică şi o citeşte.) "Prea iubita mea angelă, s-a întâmplat un caz de o comedie mare în chestia noastră prin respectivul tău Pampon şi o individă!... Trebuie să ne vedem deseară ca să-ţi spui cum curge în defavor toată intriga asupra romanţului nostru, să juri că devine ca la Teatru, pentru care nu cumva să lipseşte deseară de la bal cum ne-a fost vorba. Trimete-l pe Pampon să joace conţina şi vino negreşit... Al tău adorant până la moarte... Nae"... Douăsprece aproape, şi nu mai vine. (Chelnerul aduce berea, o pune pe masă la Didina şi iese.)

CATINDATUL Pfuu! (Didinii.) Bonsoar, mască... (aparte.) Am s-o tachinez... (tare.) Ce mai faci?

DIDINA

(care îndată ce i-a vorbit Catindatul şi-a pus masca)

Bine, mersi! Uite beau o bere... Da' d-ta ce faci?

CATINDATUL Şi eu bine, mersi; mă magnetizez cu jamaică.

DIDINA Îmi pare bine.

CATINDATUL Şi mie nu mai puţin, parol! (aparte cu chef.) Al dracului ştiu să le tachinez.

DIDINA

(bătând în masă şi sculându-se)

Să-l mai caut în bal...

CATINDATUL

(bându-şi picătura din fund a paharului)

Ce, te duci, mască?

DIDINA Da, mască, mă duc. (Chelnerul vine din dreapta.) O bere, o plătesc. (aruncă banii pe masă.)

CATINDATUL

(către chelner)

Şi mie o jamaică... (cătră Didina.) Nu mai stai niţel? Să mai beau un magnet şi pe urmă te joc.

DIDINA Nu, mersi.

CATINDATUL Să te joc o... conţină oarbă. (râde.)

DIDINA

(aparte)

Conţina oarbă? Să mă fi cunoscând? (pleacă să iasă.)

CATINDATUL Pe două consumăţii şi-o guriţă mazu. (râde.) Straşnic tachinez... (o urmăreşte până la uşe.)

DIDINA

(aparte)

Mazu? M-a cunoscut. (iese repede, în fund, la dreapta;

ieşind, pomponul de la căciulă-i cade în scenă; chelnerul aduce încă un rom şi-l pune pe masă la stânga, aşteptând.)

CATINDATUL

(întorcându-se de la uşe şi coborând)

Straşnic am tachinat-o... (gustă din rom şi-l plăteşte.) Şi mi-e cald... mi-e cald... mi-e foc de cal! (întorcându-se şi zărind pomponul jos.) Iacă! I-a căzut polinezului istoria de la căciulă... (ia pomponul şi şi-l pune-n piept.) Haha! Acu să vezi cum o tachinez. (trage repede paharul de rom şi iese iute după Didina.) Acu să vezi cum am s-o tachinez. (Se aude în bal polca.)

CRĂCĂNEL, singur, în costum de bal, intrând din bufert, apoi CHELNERUL

2.3. SCENA III

CRĂCĂNEL, singur, în costum de bal, intrând din bufert, apoi CHELNERUL

CRĂCĂNEL

(coborând şi scoţându-şi masca)

Îl cheamă Iancu Pampon; i mai zice şi "Conţina cu 5 Fanţi"; a fost trist de vardişti de noapte la Ploeşti: acuma face pe judecătorul de cărţi; e neînsurat, dar preconteează pe una Didina Mazu, exmarşandă. I-am luat urma acasă, de acasă la cafenea, de la cafenea iar acasă, şi de acasă aici. Trebuie să fie aici... Am minţit pe Miţa că mă duc la Ploeşti, şi am venit... Mi-am pus costum ca să nu mă cunoască cineva şi să afle Miţa... cum e ea geloasă!... (bate-n masă; chelnerul intră.) Am zis o bere...

CHELNERUL Vine!

CRĂCĂNEL A! Asta nu poate rămâne jos... Eu, când îmi trage cineva palme... eu turbez!... Cu dinţii îl apuc, nu-l las nici mort până nu-mi spune pentru ce? Pentru ce mi le-a tras? Să ştiu şi eu: pentru ce?... Trebuie să-mi spuie mişelul numaidecât!... (Chelnerul aduce berea, Crăcănel o bea şi o plăteşte. Chelnerul ia paharul de bere şi paharul de rom rămas pe masa din stânga şi iese.) Dacă o fi deschis, mă duc drept la el... Dar dacă o fi mascat?... (se gândeşte.) A! Am găsit... Mă dau binişor pe lângă toţi bărbaţii şi le zic la ureche: "Eu sunt Bibicul, nene Iancule, nu mai pofteşti?..." Să poftească în bal să-mi tragă... nu! Să poftească, mizerabilul! (îşi face o ţigară ş-o aprinde. Didina urmărită de Catindatul intră.) Cineva! (îşi pune masca.)

CRĂCĂNEL, DIDINA, CATINDATUL

2.4. SCENA IV

CRĂCĂNEL, DIDINA, CATINDATUL

DIDINA

(intrând)

S-a hotărât! Nu pot să scap de dobitocul ăsta... mă cunoaşte.

CATINDATUL

(urmărind-o pe pasul de polcă, şovăind puţin)

Mască, nu te las; trebuie să facem o polcă.

DIDINA

(plictisită)

Mersi, mască, nu joc; fii băiat cumsecade şi nu te mai ţine după mine...

CATINDATUL

(aparte)

Straşnic le tachinez!...

DIDINA Ți-am spus o dată că aştept pe cineva?

CATINDATUL Ce adică, eu nu sunt cineva?

DIDINA *(foarte plictisită)* Ba da, decât aştept pe cineva să mă ducă acasă...

CATINDATUL Da' ce, eu nu te poci duce acasă?

CRĂCĂNEL

(aparte)

Ăsta să fie? că prea e obraznic. (observă scena.)

DIDINA

(împingând pe Catindatul, care vrea s-o ia de zor la polcă)

Vai de mine! Mi-am găsit beleau cu d-ta, îmi scoți sufletul! (aparte.) Ce să fac? Cum să scap? A! (tare.) Mască, am să te rog ceva: aşteaptă-mă un minut aici... Mă-ntorc îndată...

CATINDATUL Da' te-ntorci?

DIDINA Mai e vorbă...

CATINDATUL Să te-ntorci, să nu pleci până nu ne vedem, că ai pierdut ceva.

DIDINA

(plecând)

Eu?

CATINDATUL Da... (aparte.) Acu am s-o tachinez...

DIDINA Aş! Mofturi!

CATINDATUL Zău!... Cum ai venit, 'ai? N-ai venit cu pampon? Vrei să te duci fără pampon?!

CRĂCĂNEL

(sărind)

PAMPON?!

DIDINA Pampon?! Hotărât, mă cunoaşte, trebuie să-mi schimb costumul, să-mi piarză urma... (iese repede. Catindatul se repede să iasă după ea; Crăcănel îl urmăreşte, îl apucă în uşe şi-l trage cu putere înapoi.)

CRĂCĂNEL

(cu tonul sfidător şi melodramatic)

Eu sunt Bi-bi-cul, ne-ne Ian-cu-le!

CATINDATUL Eu nenea Iancu? Fugi d-acolo!

CRĂCĂNEL

(crescendo)

Eu sunt Bibicul, nene Iancule; nu mai pofteşti? Poftim de! Ba nu, nu! Ia poftim...

CATINDATUL Ce să poftesc, domnule? Ştii că eşti curios d-ta!...

CRĂCĂNEL

(crescendo)

Eu sunt Bibicul, nene Iancule!

CATINDATUL Bine, d-ta poţi să fii Bibicul, dar vezi că asta-i asta, că eu nu sunt nenea Iancu... Nenea Iancu e frate-meu...

CRĂCĂNEL Atunci, nen-tu Iancu al d-tale, este o canalie!

CATINDATUL Da' pentru ce, d-le?...

CRĂCĂNEL Asta mă priveşte pe mine...

CATINDATUL Ba priveşte familia, să mă ierţi...

CRĂCĂNEL Şi-l aştept aici, pentru ca să-l iau de piept şi să

am o tălmăcire cu d-lui... Să vedem: pentru ce? Da, pentru ce?

CATINDATUL Aş! Îl aştepţi degeaba: nenea Iancu e la Ploeşti...

CRĂCĂNEL Mofturi! E la Bucureşti...

CATINDATUL

(sărind)

Nenea Iancu la Bucureşti?

CRĂCĂNEL Da, şi are să vie aici! Îl aştept!

CATINDATUL□*(aparte)* Nenea Iancu! Să vie aici! M-am topit... Sunt nenorocit!

CRĂCĂNEL Şi o să fii faţă şi d-ta la tălmăcire; am să te pui faţă ca să vezi şi d-ta pentru ce nen-tu Iancu al d-tale este o canalie.

CATINDATUL

(aparte)

Nenea Iancu! Vine nenea Iancu, şi ăsta cum mă cunoaşte, o să mă spuie, o să mă puie faţă!... Trebuie să-mi piarză urma: trebuie să-mi schimb costumul... (iese fuga în fund la stânga.)

CRĂCĂNEL Fuge să-i dea de ştire lui nen-su Iancu! Trebuie să-l ţiu de scurt. (iese fuga după Catindatul. Se aude în bal semnalul cadrilului.)

MIȚA, singură în domino albastru cu flori, apoi CHELNERUL

2.5. SCENA V

MIȚA, singură în domino albastru cu flori, apoi CHELNERUL

MIȚA

(intrând, îşi scoate masca)

Nu e... N-a venit încă? Îl cunosc... are numai două costume: un cazac şi un turc... N-a venit. Trebuie să se fi dus să-şi ie pe individa! Trebuie să vie împreună! A! Să vie! Dumnezeule! Jur pe tot ce mi-a rămas mai scump, jur pe statua Libertății de la Ploeşti, că are să fie o istorie!... (bate-n masă.) A! Gelozie! Am să-i omor!

CHELNERUL

(intrând din dreapta)

Vine!

MIȚA Un vermult.

CHELNERUL Vine. (iese)

MIȚA Voi să beau, voi să beau (cadențând), căci nu e-n lume altă durere, decât durerea ce simțesc eu... (Chelnerul aduce paharul. Se aude cadrilul. Mița bea paharul pe nerăsuflate şi plăteşte. Chelnerul ia paharul şi pleacă.) Aşa! Să vie acuma. (îşi pune masca.)

MIȚA, IORDACHE în costum de turc, apoi CRĂCĂNEL

2.6. SCENA VI

MIȚA, IORDACHE în costum de turc, apoi CRĂCĂNEL

IORDACHE

(vine suflând la masa din stânga)

Uf! Am asudat... Trebuie să mă dau la o gargariseală. (bate-n masă.)

MIȚA

(se-ntoarce, îl vede şi dă un țipăt)

Turcul! Nae! (se repede la el.) Nae! Eu sunt, Mița. (îşi

scoate masca.)

IORDACHE Mița! Coana Mița! Sunt eu, Iordache. (îşi scoate masca.)

MIȚA Nae a venit?

IORDACHE Nu... n-a venit...

MIȚA Minți! A venit! A! V-am dat de urmă. L-am căutat acasă şi nu l-am găsit; vardistul mi-a spus că a plecat în costul de bal în birje. A venit... E aici... E cu ea... Spune; nu minți!

IORDACHE Ei, da, da! A venit, dar a venit şi Crăcănel... (îşi pune masca.)

MIȚA Crăcănel! Aicea Crăcănel?... (punându-şi masca.) Nu-i adevărat! Mangafaua e la Ploeşti.

IORDACHE Ba-i prea adevărat! (Crăcănel intră.)

CRĂCĂNEL

(intră prin fund şi vine țintă la Iordache)

Eu sunt, Bibicul, nene Iancule, eu sunt Bibicul; nu mă cunoşti?... Poftim de! Ia mai poftim de!

MIȚA

(aparte)

E Crăcănel! Îmi cunoaşte dominul, trebuie să mi-l schimb numaidecât. (iese repede în fund la stânga.)

CRĂCĂNEL Nu răspunzi? Nu pofteşti, nene Iancule?

IORDACHE Eu nu sunt nenea Iancu, eu sunt nenea Iordache... Pe nenea Iancu caută-l în bal...

CRĂCĂNEL În bal? (iese repede-n fund, dreapta.)

IORDACHE Un nenea Iancu trebuie să găseşti în tot balul. (îşi scoate masca.) IORDACHE, NAE, în costum de

cazac, apoi CATINDATUL

2.7. SCENA VII

IORDACHE, NAE, în costum de cazac, apoi CATINDATUL

NAE

(din fund, dreapta)

Iordache... (îşi scoate masca.)

IORDACHE Aha! Bine că vii! Ştii cine e în bal? Ia ghici...

NAE Cine?

IORDACHE Mița...

NAE Mița!

IORDACHE Şi Crăcănel... fereşte-te! Mița te caută...

NAE Cum să scap de republicana asta?... Nu găsesc pe Didina să plec...

CATINDATUL

(din fund)

Peste putință să găsesc alt costum: Bibicul ăla o să mă dea de gol lui nenea Iancu... (îşi scoate masca.)

NAE

(îşi pune masca repede; lui Iordache)

Pune-ți masca! (Iordache îşi pune masca.)

CATINDATUL Uf! Şi m-am magnetizat!... Lucrează magnetismul... Nu mai poci de cald!

NAE

(încet lui Iordache)

Îl cunoşti?

IORDACHE

(asemenea)

Tânărul cu măseaua...

CATINDATUL

(văzându-i)

A! Bună idee. (vine la ei vesel.) Mască, mă cunoaşteţi?

NAE Nu...

CATINDATUL Îmi pare rău, v-aş fi rugat ceva...

NAE Ce?

IORDACHE

(încet lui Nae)

Să-i scoţi iar măseaua...

NAE

(Cantindatului, tare)

Cu plăcere, neică, dar n-am ostromentele...

CATINDATUL Ce ostromente?

IORDACHE Pentru măsea...

CATINDATUL

(aparte)

Şi ăştia sunt bărbieri... (tare.) Aş! Măseaua nu o mai scoţ; i-am dat de leac: călduri cu magnetism de jamaică...

NAE Ala-i bun...

CATINDATUL Uite ce vream eu să vă rog; eu am un frate mai mare în bal, şi mă cunoaşte, şi n-aş vrea să mă cunoască... Ce e de făcut?

NAE Ştiu eu? Şi eu aş vrea să nu mă cunoască cineva în bal: da' dacă te cunoaşte o dată...

IORDACHE Nu-i alta nimic de făcut decât să plecăm din bal...

CATINDATUL Nu! Nu voi să plec, voi să mai tachinez, voi să mă magnetizez bine! Am eu o idee...

NAE Ce idee?

CATINDATUL Costumurile d-voastră sunt de la grand-irop, ori particulere?...

IORDACHE Particulere.

CATINDATUL Şi al meu tot particuler. Haide să le schimbăm, şi apoi să mai poftească Bibicul să mă puie faţă cu nenea Iancu...

NAE Faină idee! Bravos! Haide!

IORDACHE Haide!

CATINDATUL Haide la grandirop! (ies toţi trei în fund la stânga) la cabinet de toaletă! (Se aude mazurca în bal: Catindatul iese pe pasul de mazurcă.)

PAMPON (în costum, intrând din bal)

2.8. SCENA VIII

PAMPON (în costum, intrând din bal)

PAMPON Este adevărat că sunt tradus: Didina mă înşeală cu Bibicul, cu amantul femeii ăleia. Astă-seară, la cafenea, femeia aia mi-a lăsat un bilet; i-am cunoscut slova, e slova din biletul către Bibicul. Îmi scrie să viu aici, unde amantul ei are întâlnire cu Didina. Nu se poate, zic eu; Didina s-a dus la mătuşică-sa. Merg degrabă acasă, Didina nu e; la mătuşică-sa, Didina nu e. Mă-ntorc acasă, chem slujnica, îi trag două perechi ca la poliţie şi pe urmă o supun la intrigatoriu. Spune că coniţa a plecat în costum polinez... Aici în bal este! Cu el!... Cu Bibicul. A! Bibicule! Ai scos o femeie din minţi - femei! Ochi alunecoşi, inimă zburdalnică!... Astă dată n-ai să scapi... O să-ţi rup şalele... (bate în masă.) O

mastică! (îşi pune masca.)

CHELNERUL

(d-afară)

Vine!

PAMPON, CRĂCĂNEL

2.9. SCENA IX

PAMPON, CRĂCĂNEL

CRĂCĂNEL

(din fund, dreapta)

Nu pot să dau de nenea Iancu, şi l-am pierdut şi pe frate-său... (văzând pe Pampon.) Pe ăsta nu l-am cercetat... Acuma îl văz întâi. (Pampon bate iar în masă; Crăcănel coborând doi paşi, tare şi cu ton de sfidare melodramatică.) Eu sunt Bi-bi-cul...

PAMPON

(sărind)

Bibicul!

CRĂCĂNEL Da, Bibicul, nene Iancule! (îşi scoate masca) nu mai pofteşti?

PAMPON

(îşi scoate masca, fioros, gata să se repează)

A! Care va să zică mă căutai, Bibicule?

CRĂCĂNEL

(potrivindu-se să-şi ia vânt de scăpare)

Da, nene Iancule...

PAMPON

(acelaşi joc crescendo)

Şi eu te căutam, Bibicule! (se repede.)

CRĂCĂNEL

(dându-se pe după o masă)

Să nu dai! Să nu dai! Că fac scandal... Chem poliția... stai să ne desluşim!

PAMPON Mişelule, să ne desluşim, 'ai? După ce mă ataci la sacrul meu amor; amăgeşti o ființă nevinovată... o femeie... femeie! Ochi alunecoşi, inimă zburdalnică!...

CRĂCĂNEL

(urmându-şi jocul)

Eu? Amăgesc o femeie?... Eu nu am amăgit nici o femeie; ele m-a amăgit pe mine... şi multe; nu ştiu nimic la sufletul meu.

PAMPON Minți!

CRĂCĂNEL Nu mint... Nu da! Nu da! Că fac scandal. Să ne desluşim: e încurcătură la mijloc... Spune care femeie...

PAMPON O ştii bine, Didina...

CRĂCĂNEL Nu cunosc nici o Didină. Pe amanta mea o cheamă Mița...

PAMPON Da, pe amanta ta o cheamă Mița; dar, ca un mişel ce eşti, nu te-ai mulțumit cu o amantă... Ai atacat şi pe amanta mea Didina... Ai nenorocit-o!

CRĂCĂNEL Nu-i adevărat!

PAMPON Am dovezi: ai uitat la Didina un bilet de abonament la frizerie.

CRĂCĂNEL Nu-i adevărat! Eu nu mă raz cu abonament, eu mă raz à la carte.

PAMPON Şi un bilet de la amanta ta...

CRĂCĂNEL De la amanta mea? Îți spui eu că e

încurcătură.

PAMPON Nu e nici o încurcătură, mişelule! Amanta ta, Mița, îți scrisese de miercuri că te aşteaptă, că Mangafaua pleacă la Ploeşti.

CRĂCĂNEL Miercuri?... Ploeşti?... Mangafaua?...

PAMPON Da, şi tu, Bibicul, în loc să te duc la ea, o părăseşti şi te dai pe furiş la amanta mea, la Didina. (se repede.) O să-ți rup oasele... Oasele am să ți le rup!

CRĂCĂNEL

(apărându-se)

Stai! Să nu dai, că fac scandal! Mi-e frică de o nenorocire!... (îşi pune mâna la inimă să o astâmpere.)

PAMPON Da! Să-ți fie frică de o nenorocire; pentru că precum ai vrut tu să nenoroceşti pe Didina... o femeie! Ochi alunecoşi, inimă zburdalnică!... Asemenea să ştii că o să te nenorocesc eu pe tine. (se repede.)

CRĂCĂNEL

(acelaşi joc)

Stăi! Stăi, omule, pentru Dumnezeu!... Mița? Miercuri? Ploeşti? Mangafaua?... Dumnezeule! Am o bănuială... Arată-mi biletul... Eu am fost miercuri la Ploeşti...

PAMPON La Ploeşti?

CRĂCĂNEL Da, la Ploeşti... Să fie cu putință?... Mița? A opta?... Arată biletul!

PAMPON Iacătă-l biletul! (Crăcănel se apropie să vază biletul; Pampon îl apucă cu mâna stângă, şi cu dreapta i-arată hârtia.) A! Vrei să mă-nşeli? (îl zguduie.)

CRĂCĂNEL

(sfârşindu-se de la inimă, se moaie din balamale, şi

cade pe un scaun)

Miţa! M-a tradus! Apă! Apă!... Mangafaua... eu... eu sunt!

PAMPON Mangafaua?

CRĂCĂNEL Da, Mangafaua!... Eu... A opta oară tradus! (ridicând mâinile la cer.) Este cu putinţă, domnule?

PAMPON A opta oară? (şade lângă el.)

CRĂCĂNEL

(dezolat)

Nu ţi le mai spui p-alelalte, că sunt halimale, domnule, numai una să ţi-o spui, al şaptelea caz de traducere... în vremea războiului...

PAMPON Cu un muscal?

CRĂCĂNEL

(plin de obidă)

Nu m-ar fi costisit atâta să fi fost cu un muscal, fiindcă eu eram de la început pentru convenţie... ştii, muscalii luptau pentru cauza sfântă a eliberării popoarelor creştine de sub jugul semilunii barbare... Dar cu un neamţ, domnule!...

PAMPON Cu un neamţ?

CRĂCĂNEL Fă-ţi idee, domnule, ce traducere!

PAMPON Ei şi?

CRĂCĂNEL

(plângând)

Am plâns, cum plâng şi acuma, căci eu ţiu mult la amor; am plâns şi am iertat-o... pe urmă am prins-o iar, şi iar am plâns şi iar am iertat-o; nu de multe ori, dar ca des... aşa cam de vreo cinci, şase ori... Ce-mi ziceam eu? Vorba

d-tale: femeie! Ochi alunecoşi...

PAMPON Inimă zburdalnică!...

CRĂCĂNEL Până când, într-o seară, mă duc, domnule, ca de obicei acasă; intru în sală, deşchiz uşa iatacului... întunerec... "Te-ai culcat?" nu răspunde nimini. Inima-ncepe să bată rău; aprinz lumânarea, şi ce găsesc pe masă, domnule?

PAMPON Ce?

CRĂCĂNEL Un răvăşel: "Mache, m-am plictisit să mai trăiesc cu o rublă ştearsă ca dumneatale. Nu mă căuta; am trecut cu neamţul meu în Bulgaria..."

PAMPON În Bulgaria? Ce căuta neamţul în Bulgaria?

CRĂCĂNEL

(dezolat)

Nu ştiu! Ei! Ce te faci, Mache?... de desperare, ce am zis eu? Daca n-am avut parte de ce mi-a fost drag pe lume, încai să mă fac martie al independenţii... şi m-am înrolat de bunăvoie...

PAMPON Volintir?...

CRĂCĂNEL În garda naţională... Ştii, pentru ca să-mi mai uit focul... (plânge.) Şi închipuieşte-ţi d-ta acum şi Miţa! (plânge) şi garda naţională s-a desfiinţat!...

PAMPON Care va să zică este un Bibicul...

CRĂCĂNEL Se-nţelege; n-ai văzut biletul?

PAMPON Care va să zică este un Bibicul, care devine în chestie de traducere şi pentru mine şi pentru d-ta...

CRĂCĂNEL Fireşte...

PAMPON

(cu tărie)

Nu mai plânge, nu şade frumos, un volintir ca d-ta...

CRĂCĂNEL Dacă nu pot să mă stăpânesc! Mi-e naturelul simţitor...

PAMPON Trebuie să-l găsim! Nu plânge, nu-i frumos! Un volintir! Trebuie să-l regulăm pe Bibicul... Auzi d-ta? Două!

CRĂCĂNEL Cum să-l găsim?

PAMPON Îl găsesc eu, n-ai grije; eu ştiu politica poliţiei. Nu plânge: eşti volintir! Bibicul nostru e aici în bal... Didina mea este aici în bal...

CRĂCĂNEL Poate şi Miţa mea...

PAMPON Da...

CRĂCĂNEL Da?

PAMPON

(repede)

Adică nu! În sfârşit, ce-ţi pasă! Vino cu mine... Nici o vorbă să nu zici. Lasă-mă pe mine, să vezi cum îl înhaţ eu. 'Aide... nu plânge: eşti volintir! Pune-ţi masca, şi 'aide! (îşi pune masca.)

CRĂCĂNEL Miţa? Miţa?... (hotărât.) Nu!... o mai iert acum, dar daca s-o mai întâmpla încă o dată... hotărât mă însor! (îşi pune masca.)

PAMPON Haide... nu, nu plânge, eşti volintir!... Şi nici un cuvânt! A! Bibicule! (ies amândoi în bal.)

MIŢA în costumul polonez al Didinii, apoi IORDACHE în costumul de cazac al lui Nae

2.10. SCENA X

MIȚA în costumul polonez al Didinii, apoi IORDACHE în costumul de cazac al lui Nae

MIȚA

(scoțându-şi masca; vine din bufet)

Ce dracul caută Crăcănel aici? Mă minte că se duce la Ploeşti... şi vine la bal... Nu cumva Mangafaua sare garduri?... Ori a simțit ceva?... Mi-am schimbat costumul la grandirop... Nici el, nici Iordache nu mă mai poate cunoaşte... Dar Nae... Năică unde-i?... Unde e pârlitul de Pampon? (Iordache intră.) Nae! Să vedem. (îşi pune masca şi urcă în fund spre stânga.)

IORDACHE

(venind din fund dreapta şi uitându-se în bal)

A dracului istorie o să iasă... Crăcănel aici, Pampom aici, Mița aici... Numai de-ar fi plecat Nae şi Didina...

MIȚA

(coborând)

Nae! (îşi scoate masca.)

IORDACHE 'Ai! (se întoarce.) Fugi că mor! Mița? (vrea să plece.)

MIȚA

(tăindu-i drumul)

Unde pleci, mizerabile?

IORDACHE

(îi face semn că merge în bal să danțeze)

MIȚA Nu vrei să mă cunoşti, Năică, 'ai? Nu vrei să-mi vorbeşti? Fugi de mine, 'ai? (îl apucă.)

IORDACHE

(se smuceşte şi vrea să plece)

MIȚA

(sărindu-i înainte)

Mişelule, daca mai faci un pas, daca nu vorbeşti, te nenorocesc. A! Mizerabile! Ai gândit că daca mi-ai luat sticluța cu vitrionul, nu o să mai găsesc alta! Ți-am făgăduit să-mi răzbun şi...

IORDACHE Ei apoi, daca o iei pe coarda vitrionului, nu-mi place. (Mița face un pas înapoi, el îşi scoate masca.) Nu sunt Nae; ce pofteşti? Sunt Iordache, na!

MIȚA A! Care va să zică v-ați schimbat costumul, ca să mă jucați pe degete!... Şi a crezut domnule Nae că scapă cu atâta de mine?... Unde e Nae?

IORDACHE Trebuie să fi plecat de mult din bal; nu l-am mai văzut; şi a plecat cu cheia; pe mine m-a lăsat pe dinafară. (Pampon şi Crăcănel se arată în fund şi privesc scena.)

MIȚA A! Mizerabilul! (se plimbă agitată.) Mizerabilul! (vede pe cei din fund şi-şi pune iute masca; Iordache asemenea.)

ACEIAŞI - PAMPON şi CRĂCĂNEL scoţându-şi măştile

2.11. SCENA XI

ACEIAŞI - PAMPON şi CRĂCĂNEL scoţându-şi măştile

PAMPON

(lui Crăcănel)

Costumul polinez! E Didina cu Bibicul!

CRĂCĂNEL Cu Bibicul...

PAMPON Pe el! (Iordache vrea să plece; Pampon îl apucă

de o parte, Crăcănel de alta, şi-l readuc târâş în scenă.)

CRĂCĂNEL Unde te duci, Bibicule?

PAMPON Stai să te judec eu, Bibicule...

IORDACHE

(zbărându-se între amândoi)

Nu mă cheamă Bibicul, mă cheamă Iordache!...

MIȚA

(aparte)

Pampon! (trece repede lângă Pampon şi-l trage cu putere deoparte; încet.) Eşti aici? (îşi arată figura la o parte şi iar se maschează.)

PAMPON Persoana în chestie? Mița?

IORDACHE

(luptând să scape de Crăcănel, îşi scoate masca)

Lasă-mă, domnule!

CRĂCĂNEL

(ținându-l din răsputeri)

Stai aci! (se luptă amândoi.)

MIȚA

(lui Pampon repede şi şoptit)

Nu e Bibicul, este Iordache; Bibicul, traducătorul, este îmbrăcat turc.

PAMPON

(sărind)

Turc! Turcul care ne-a tachinat adineaori?

IORDACHE Înțelege odată, domnule, că nu sunt Bibicul! Ce, eşti turbat? Vrei scandal?

CRĂCĂNEL

(crud)

Da! Vreau scandal...

PAMPON

(după ce a vorbit cu Miţa încet, trecând repede lângă Crăcănel, pe care îl apucă şi-l trage de mână în faţă; Crăcănel din smucitură scapă pe Iordache, care iese repede din bal dând cu tifla înapoi)

Lasă-l! Nu-i ăsta! Am greşit. Bibicul e turcul, turcul care ne-a tachinat adineaori.

CRĂCĂNEL Turcul? 'Aide după el... Dar dama asta cine e?

PAMPON O damă...

CRĂCĂNEL O damă? Bine... 'Ai după turc. (pleacă întâi punându-şi masca.)

MIȚA□(încet lui Pampon) Nu cumva să-i spui lui Crăcănel...

PAMPON

(asemenea)

N-ai grije. 'Ai după turc! (îşi pune masca.)

CRĂCĂNEL 'Aide după turc! (ies toţi trei în bal.)

DIDINA în domino roşu, NAE în costumul de la început al Catindatului, vin din bufet; apoi IORDACHE, apoi CATINDATUL şi O MASCĂ tot din bufet

2.12. SCENA XII

DIDINA în domino roşu, NAE în costumul de la început al Catindatului, vin din bufet; apoi IORDACHE, apoi CATINDATUL şi O MASCĂ tot din bufet

DIDINA Da. (îşi scoate masca, Nae asemenea.) Când am venit adineaori în bal m-a cunoscut unul. El trebuie să fi fost, Crăcănel al tău... ştie că mă cheamă Didina Mazu,

ştie de Pampon, ştie că-i zice lui Pampon "Conţina cu 5 Fanţi". În sfârşit, m-a cunoscut bine! D-aia mi-am schimbat costumul. Haide, Haide, Nae, să mergem; mi-e frică... (se aude cadrilul.)

NAE Da, haide să mergem, e târziu.

IORDACHE

(intrând din bal repede)

Tot aici sunteţi? Pleaţi, plecaţi degrabă! Crăcănel, Pampon şi Miţa, toţi trei, vă caută să facă scandal... Fugiţi!

DIDINA 'Aide! (îşi pune masca.)

NAE Dacă am putea să ieşim fără să mai dăm prin bal... (îşi pune masca.)

IORDACHE Nu se poate, altă ieşire nu-i; haideţi! (îşi pune şi el masca.)'

CATINDATUL

(cu o Mască pe care o aduce cam cu d-a sila la braţ; e cu chef, îşi scoate masca şi vorbeşte tare de tot)

Aşa sunt eu... Uite şi prietenii.

NAE

(încet)

Dracul să te ia!

MASCA

(vrând să-i scape de la braţ)

Lasă-mă.

DIDINA Cine-i ăsta? (Nae, Iordache şi Didina vorbesc încet deoparte.)

CATINDATUL Aşa sunt eu; când mă magnetizez, mi-e cald... Pfu!... Şi când mi-e cald, pfu! Tachinez... Trebuie să te fac un cadril. Iacă ne-am găsit vizaveaua...

DIDINA Haide! (voi să plece.)

CATINDATUL Ce vă duceți? Nu se poate să vă duceți! (le taie drumul.) Trebuie să facem un cadril.

NAE Mersi, drăguță, ne ducem acasă...

CATINDATUL Acasă? Cu costumul meu? Nu se poate. (strigă tare.) Dacă vă duceți, dă-mi înapoi costumul, trebuie să-mi dai costumul, nu te las să pleci cu costumul...

NAE

(încet)

Ne mai întârzie dobitocul!

DIDINA

(încet)

Schimbă costumul şi pace!

IORDACHE

(încet)

Nu se poate, o să ieşim prin bal: Mița cunoaşte costumul...

NAE

(încet)

Ce e de făcut?

IORDACH

(încet)

Spune-i că mai rămânem...

DIDINA□*(încet)* Şi ne strecurăm binişor şi ieşim...

NAE

(tare)

Dacă-i aşa, ştii ce? 'Ai să mai rămânem.

IORDACHE Să mai rămânem...

DIDINA Să mai rămânem...

CATINDATUL Aşa da! 'Ai să facem cadrilul...

IORDACHE În bal?

NAE Nu merg în bal.

CATINDATUL Atunci aici; sunt magnetizat, am poftă de cadril, să-mi fac vânt. Unde e nenea Iancu să mă vază!

IORDACHE

(încet lui Nae şi Didinei)

Jucaţi-l o figură, două, până uită de costum, şi pe urmă o ştergem. (vorbesc încet toţi trei.)

MASCA Ţi-am spus că mi-e frică să nu mă vază bărbatu-meu... (luptă să scape.)

CATINDATUL Ei! Parcă mie nu mi-e frică de nenea Iancu... (Masca se smuceşte, scapă şi fuge; uitându-se după ea.) Atâta pagubă! (merge şi invită la danţ pe Iordache.) Ei, 'aide! Ce faceţi? (îşi pune masca pentru danţ.)

NAE Ei haide, de! (Se aude o figură ca cadrilului. Nae danţează cu Didina, Catindatul cu Iordache ca damă. La a doua parte a figurii contradanţului, apar în fund Pampon, Crăcănel şi Miţa mascaţi.)

CEI DE SUS, PAMPON, MIŢA şi CRĂCĂNEL, apoi lume din bal

2.13. SCENA XIII

CEI DE SUS, PAMPON, MIŢA şi CRĂCĂNEL, apoi lume din bal

PAMPON Iaca turcul! A! În sfârşit. (toţi trei coboară melodramatic în faţa Catindatului; figura danţului se sparge; Didina, Nae şi Iordache se retrag deoparte spre uşa din fund în stânga şi ascultă; Miţa mai la spatele lui

Crăcănel şi lui Pampon, care s-au oprit țintă în fața Catindatului înmărmurit; Mița a scos din buzunar sticluța şi pândeşte.)

DIDINA

(încet)

Pampon!

NAE

(încet)

Mița!

IORDACHE

(încet)

Crăcănel!

CRĂCĂNEL

(fioros)

Jos masca!

CATINDATUL

(tremurând)

Pentru ce?

CRĂCĂNEL Până aici ți-a fost, Bibicule! (stau amândoi gata să-l apuce.)

CATINDATUL Iartă-mă, nene Iancule, nu mai fac! (pune mâna să-şi scoață masca.)

MIȚA

(care a pândit momentul, n-apucă el să-şi scoață masca, şi-i arunci sticluța în ochi)

Na, mizerabile! (fuge prin fund.)

CATINDATUL A! Săriți! Ajutor! (vrea să fugă.)

(Pampon şi Crăcănel îl înhață şi încep să-i tragă; lume mascată şi nemascată vine fuga din fund la dreapta; Did-

ina, Nae şi Iordache au şi dispărut în fund la stânga.)

(Cortina)

(Decorul actului întâi întocmai. Un moment, scena goală. Se aude o birje oprindu-se din goana mare în fund, apoi plecând peste un moment înapoi. Pe urmă se aude zgomotul unei chei deschizând broasca. Uşa se deschide de perete. În scenă întunerec adânc.)

DIDINA, NAE şi IORDACHE, în costumurile de la bal, mascaţi, intră gâfâind prin fund. - Apoi PAMPON, CRĂCĂNEL şi CATINDATUL de-afară

3. ACTUL III

(Decorul actului întâi întocmai. Un moment, scena goală. Se aude o birje oprindu-se din goana mare în fund, apoi plecând peste un moment înapoi. Pe urmă se aude zgomotul unei chei deschizând broasca. Uşa se deschide de perete. În scenă întunerec adânc.)

3.1. SCENA I

DIDINA, NAE şi IORDACHE, în costumurile de la bal, mascaţi, intră gâfâind prin fund. - Apoi PAMPON, CRĂCĂNEL şi CATINDATUL de-afară

NAE În sfârşit, am ajuns... Aprinde o lampă.

DIDINA Ne urmăreşte, trebuie să ne urmărească. (Iordache caută pe dibuite chibriturile pe o masă din fund şi răstoarnă nişte sticluţe.) A! M-ai speriat! (Iordache aprinde lampa; lumină în scenă.) Uf! (îşi scoate masca; toţi şi le scot şi le aruncă fiecare pe câte-o masă.)

NAE Iordache, scoate cheia d-afară, şi-ncuie degrab' pe dinăuntru. (Iordache execută ordinul.)

DIDINA Sunt sigură că s-au luat după noi... O să fie un scandal mare... sunt nenorocită.

NAE Lasă-i să vie, n-ai grijă; orişicum, avem pe unde scăpa.

DIDINA□*(lui Iordache, care coboară)* Zici c-ai văzut dumneata când i-a aruncat cu vitrion în ochi?

IORDACHE Am văzut eu, fireşte. A strigat o dată: "Na, mizerabile!" Şi praf! (face gestul) şi pe urmă a fugit pân lume.

NAE

(desperat)

Cum? Cum să scap de nebuna asta? Cum să mă cotorosesc de republicana? Vrea să mă bage în primejdie!

DIDINA Ce scandal! O să mijlocească proces, poliție, procuror, şi pe urmă la jurați... O să ne dea pân gazete! Să afle la sigur Pampon... Sunt compromentată... Mi-ai omorât viitorul, d-le Nae.

NAE Bine, soro, vina mea este? Păcatele mele!

DIDINA Da, fireşte, vina d-tale... Dacă ştiai cu ce republicană apilpisită de Ploeşti ai de-a face, nu trebuie să mă-ncurci pe mine.

NAE Bine, neică...

DIDINA Nu trebuia să mă-ncurci pe mine.

IORDACHE

(care a stat în fund la uşe şi a ascultat afară)

St! Tăceți!

NAE Ce?

DIDINA 'Ai?

IORDACHE ine o birje... (se aude o birje.)

DIDINA Nu v-am spus că ne-a luat urma...

IORDACHE Tăceți! (toți ascultă; birja se oprește afară în fund.) S-a oprit aici...

NAE Hait!

DIDINA Ei sunt!

IORDACHE Tăceți!

DIDINA Să stingem lampa... (merge în vârful degetelor în fund.)

NAE

(lui Iordache)

Scoate cheia din uşe! (Iordache scoate cheia. Se aud de afară glasul lui Pampon, al lui Crăcănel şi al Catindatului.)

PAMPON

(d-afară)

E lumină! Sunt aici!

NAE, DIDINA şi IORDACHE

(coborând în vârful degetelor, misterios)

St!

CRĂCĂNEL

(d-afară)

Deşchideți! (bătăi tari în uşe; Didina stinge lampa; întunerec).

CATINDATUL Deşchideți! (bătăi mai tari.)

NAE Binişor! Încet!

TOȚI DE AFARĂ Deşchideți! (bătăi tari.)

DIDINA

(toţi trei au coborât în faţă de tot)

Ce e de făcut?

NAE Să ieşim în curte pe fereastra din odăiţă... St!

PAMPON

(d-afară)

Ori deşchideţi, ori sparg uşa!...

CRĂCĂNEL

(d-afară)

Deşchideţi!

CATINDATUL

(d-afară)

Ori spargem uşa! (bătăi grozave.)

DIDINA

(frângându-şi mâinile)

Sunt mulţi! Sparg uşa; îmi vine rău; mor!

NAE Să fugim.

IORDACHE 'Aide degrabă; e minunat! (având o inspiraţie.) Să poftească să spargă uşa... Tii! Mare politică mi-a dat în cap... să poftească să spargă!...

NAE Sunt turbaţi! (se aud lovituri greţe în broasca uşii.)

IORDACHE Lasă, că-i potolesc eu!...

DIDINA 'Aide degrabă!

NAE 'Aide! (toţi ies misterios şi degrabă prin uşa din dreapta.) (Un moment scena goală; se aude lucrare la uşa din fund; uşa se cleatină, se zguduie şi în sfârşit cedează.)

PAMPON, CRĂCĂNEL, CATINDATUL în costumurile de la bal, fără măşti. Catindatul e plin de pete negre pe tot obrazul; intrare fioroasă.

3.2. SCENA II

PAMPON, CRĂCĂNEL, CATINDATUL în costumurile de la bal, fără măşti. Catindatul e plin de pete negre pe tot obrazul; intrare fioroasă.

PAMPON A tins lampa!

CRĂCĂNEL Cine are un chibrit?

CATINDATUL

(se descheie la costum şi scoate dedesubt din jiletcă un chibrit de ceară; îl aprinde şi îl ține în mână)

Aici este la bărbierul unde mi-a scos măseaua nevinovată!... De-aia, adineaori, în bal, zicea să-mi mai scoață una...

PAMPON

(care, la lumina chibritului, a dat ocol cu ochii în scenă)

Nu mai încape vorbă, este aici. Aicea este Bibicul! (crud.) Am să-l sfâşiu!

CRĂCĂNEL

(scrâşnind din dinți şi zguduind din cap)

Cu dinții! Cu dinții am să-l rup! După ce e caz de traducere dublă, ne mai duce din încurcătură în încurcătură; îşi bate joc de noi... Cu dinții!

PAMPON

(arătând pe Catindatul, care schimbă chibriturile, - când se stinge unul aprinde altul)

Toată încurcătura devine de la dumnealui...

CATINDATUL De la mine?

CRĂCĂNEL Da, de la dumneata...

CATINDATUL Cum de la mine?

CRĂCĂNEL Se înțelege...

PAMPON Pentru ce ți-ai schimba costumul? Pentru ce ai luat costumul turcului!

CATINDATUL

(lui Crăcănel)

Nu mi-ai spus d-ta că e nenea Iancu în bal!... (schimbă chibritul.)

PAMPON Ei! Ş-apoi?

CATINDATUL Cum, ş-apoi? Dacă mă prindea nenea Iancu în bal, mă lua la Ploeşti, îmi omora cariera de la percepție.

CRĂCĂNEL Şi cel puțin dacă am fi siguri, sigurisimi că-i aici!... (către Catindatul) pentru că d-ta ca un zevzec ce eşti...

CATINDATUL Pentru ce mă faci zevzec, d-le?

CRĂCĂNEL Pentru că daca nu tachinai, nu se-ntâmpla ce s-a-ntâmplat...

CATINDATUL Ce să-ți fac? Nu ți-am spus că nu mă pot stăpâni? Când mă magnetizez, eu tachinez straşnic... Şi nenea Iancu tachinează când are magnet, toți ai noştri tachinează... da' nu ca mine.

CRĂCĂNEL Vezi! Vezi că eşti zevzec, când îşi spui eu că eşti zevzec...

CATINDATUL Pentru ce mă faci zevzec, d-le?

PAMPON Are dreptate... pentru că d-ta ți-ai schimbat costumul cu o mască, care nu ştii măcar ce fel de persoană e.

CATINDATUL Daca nu şi-a scos masca? Nu ți-am spus că vorbea de măsele?... Era bărbier.

PAMPON Eu vă spui că sunt aici. Nu ne-am ținut noi după birja lor? Birja lor nu s-a oprit aici? Nu s-a-ntors înapoi? N-am oprit noi birjarul care-i adusese? Nu s-a-ntors el cu noi şi ne-a arătat că aici i-a lăsat, pe doi bărbați şi o damă?

CRĂCĂNEL Da!

PAMPON Aici sunt, aici, ascunşi. Trebuie să fie aici o lumânare, o lampă... Cine a fost aici, pentru ce a fugit când am venit noi?... Că a fost cineva aici.

CATINDATUL

(aprinzând alt chibrit şi mergând la masa unde sunt două lămpi)

Aha! Iacătă o lampă...

CRĂCĂNEL Aprinde-o!

CATINDATUL

(pune mâna pe sticlă, o scoate şi o aruncă jos)

Pfu! Frige!

CRĂCĂNEL Ai spart țilindrul!...

CATINDATUL M-a fript!

PAMPON

(repede)

Vezi! Vezi! E stinsă acuma de curând: a stins-o adineaori când eram noi la uşe...

CATINDATUL

(aprinde alt chibrit şi apucă cu mâna învelită în pulpana hainei țilindrul de la o altă lampă, pe care o aprinde. Lumină în scenă. - Vede o mască pe masă.)

Iacătă o mască!

CRĂCĂNEL

(la altă masă)

Aici încă una!

PAMPON

(găsind a treia mască)

Încă una! Trei! Sunt aici! (examinând masca.) Este scoasă acum de pe obraz... e caldă... e asudată! (o miroase tare.) Asta e masca Didinii! I cunosc mirosul... Să-i căutăm; aici sunt... (miroase încă o dată tare masca.) A! A! Data asta, Bibicule, nu mai scapi!

CRĂCĂNEL Trebuie să punem mâna pe el!

CATINDATUL Trebuie să-mi dea costumul meu!

PAMPON

(fioros)

Am să-l sfâşiiu.

CRĂCĂNEL

(scrâşnind dinţii)

Cu dinţii am să-l rup!... Cu dinţii!...

CATINDATUL

(punând mâna la falcă)

Eu nu pot să-l rup cu dinţii, dar trebuie să-mi dea costumul meu! (Toţi caută în toate părţile, pe sub mobile, pe care le răstoarnă, pe după paravan.)

PAMPON

(văzând uşa din dreapta)

O uşe! P-aici! (dă cu piciorul tare în uşe, uşa se deschide, el se repede afară în odăiţă, urmat de Crăcănel şi Catindatul; se aude răsturnare de mobile în dreapta.)

IORDACHE în costum de oraş, IPISTATUL, doi SERGENŢI DE NOAPTE, apoi PAMPON, CRĂCĂNEL şi CATINDATUL

3.3. SCENA III

IORDACHE în costum de oraş, IPISTATUL, doi SERGENŢI DE NOAPTE, apoi PAMPON, CRĂCĂNEL şi CATINDATUL

IORDACHE

(intrând şi oprindu-se în uşe, arată dezordinea din prăvălie Ipistatului; cu ton dezolat)

Iacă, domnule, iacă în ce hal e prăvălia!...

IPISTATUL

(grav)

Nu-i niminea.

IORDACHE Pesemne a fugit!... (se aude alt zgomot în odaie.) Scotocesc în odaie! Să nu fugă pe fereastră!...

IPISTATUL

(sergenţilor)

După ei degrab'! (Sergenţii, Ipistatul şi Iordache se reped spre odaie; în momentul acesta intră Crăcănel şi Pampon.) Staţi! Puneţi mâna pe ei! (Sergenţii înhaţă cu putere unul pe Pampon şi altul pe Crăcănel.)

CRĂCĂNEL Poliţia!

CATINDATUL

(care a scos şi el capul pe uşe, să intre)

Poliţia! (îşi trage repede capul înapoi; Iordache merge repede în odaie.)

PAMPON

(zbătându-se în mâinile sergentului)

Pentru ce, domnule?

IPISTATUL

(bătând din picior şi din mână, aspru)

Vorrrbă!... Ce căutaţi noaptea în prăvăliile negustorilor?

CRĂCĂNEL Căutam o persoană...

PAMPON Da, o persoană...

IPISTATUL

(acelaşi joc, mai aspru)

Vorrrbă! Ce persoană?

CRĂCĂNEL Pe Bibicul.

PAMPON Pe Bib...

IPISTATUL

(acelaşi joc, şi mai aspru)

Vorrrbă!

IORDACHE

(intrând repede din dreapta, cu gura mare)

Cum Bibicul, ce Bibicul, care Bibicul, domnule? Mofturi! Aici nu şade Bibicul... ştie d. subcomisar cine şade aicea. Ia-i, d-le subcomisar, sunt pungaşi!

PAMPON

(ţinut strâns de sergent)

Eu pungaş?

CRĂCĂNEL Noi pungaşi! Aşa umblă pungaşii îmbrăcaţi?

IPISTATUL

(şi mai aspru, acelaşi joc crescendo)

Vorrrbă!... Da' oamenii de treabă aşa umblă?... Pe unde aţi intrat?...

CRĂCĂNEL Pe uşe.

PAMPON Da, pe...

IPISTATUL

(foarte aspru)

Vor... vorrrbă!

IORDACHE Da, pe uşe. Da' întreabă-i d-ta cum a intrat pe uşe. A spart-o, d-le. Eu eram în odăiţă dincolo; am simţit că sparge cineva uşa: de frică să nu m-apuce în casă să mă omoare, am ieşit pe dincolo pe fereastră ca să dau de ştire la secţie...

CRĂCĂNEL Nu-i adevărat!... Noi...

PAMPON Am văzut...

IPISTATUL

(aspru rău de tot)

Vor... vorrrbă! (sergenţilor.) - Haide! Luaţi-i! La secţie! (sergenţii împing pe Crăcănel şi Pampon.)

CRĂCĂNEL D-le subcomisar, îmi pare rău... (sergentul îl împinge.) Nu! Nu da brânci, domnule!

IPISTATUL

(grozav de aspru)

Vorrrbă! (sergenţilor.) Haide odată!

PAMPON

(împins de sergent)

Da, da' nu scapă Bibicul cu asta. (sergentul îl împinge.) Nu! Nu da brânci, domnule!

IPISTATUL

(scrâşnind din dinţi)

Vorrrbă! La secţie! (sergenţii scot, prin fund, în brânci pe Pampon şi pe Crăcănel.)

IPISTATUL

(merge după ei până la uşe; cum au ieşit, el se întoarce repede înapoi, şi cu tonul foarte dulce)
Iordache... ştii de ce venisem eu?

IORDACHE Cum să nu ştiu, daca ți-am făcut denunțul să-i iei...

IPISTATUL Nu, ştii aşa vine vorba... Uite ce vream să te rog eu: am o listă de lotărie. (scoate o listă mare.)

IORDACHE Iar?

IPISTATUL Un franc numărul... mai sunt numai trei numere!...

IORDACHE Ce?

IPISTATUL Un portabac cu muzică: are două cântece. (scoate portabacul şi-l face să cânte.)

IORDACHE Bine, ăsta parcă-l mai puseseşi o dată la lot; aveam şi eu un număr.

IPISTATUL Da, s-a şi tras, la Anul Nou.

IORDACHE Ei?

IPISTATUL Am câştigat-o; oprisem şi eu un număr... Acu o pun iar, voi să-mi mai încerc norocul... Mă rog ție, nu mă refuza, pune şi tu unul... să le completăm odată...

IORDACHE

(îi dă un franc şi scrie)

Iaca.

IPISTATUL

(strânge lista, o bagă în buzunar şi plecând)

Mersi, neică.

IORDACHE

(după el)

Ia vezi, nu da drumul negustorilor ălora, până nu venim eu ori d. Nae; să vedem, să nu ne fi luat ceva din prăvălie...

IPISTATUL

(oprindu-se în uşe cu intenție foarte fină)

Vor... vorrrbă! Las' pe mine, îi regulez eu... (iese învârtindu-şi muzica.)

IORDACHE singur, apoi CATINDATUL

3.4. SCENA IV

IORDACHE singur, apoi CATINDATUL

IORDACHE Haha! I-am lucrat. Să vedem cum are să prinză politica; eu i-am băgat, el să-i scoață; eu i-am regulat, el să-i scape... Până una alta, să vedem de urâtul de dincolo. (merge la uşa din dreapta.) Haide, vino!

CATINDATUL

(foarte sfios intră)

S-a dus?

IORDACHE S-a dus...

CATINDATUL

(tremurând)

Dacă mă ducea la poliție?! Să afle nenea Iancu că m-a dus la poliție!

IORDACHE Care nenea Iancu?...

CATINDATUL Nu ți-am spus? Nenea Iancu, bogasierul, din Ploeşti... Închipuieşte-ți, domnule, să afle nenea Iancu că m-a dus la poliție!...

IORDACHE Las-o asta; te mai doare obrazul?

CATINDATUL De ce? De măsea? Aş! Am magnetizat-o!

IORDACHE Nu de măsea, de vitrion...

CATINDATUL Ce vitrion?

IORDACHE Care ţi l-a aruncat în ochi la bal.

CATINDATUL Mi-a aruncat şi cu vitrion? Cine mi-a aruncat cu vitrion?

IORDACHE Dama, de. Uite, eşti plin de pete...

CATINDATUL Aş! Aia a fost cerneală violentă, am cunoscut-o după miros; m-a stropit şi-n gură; îi cunosc gustul: cerneală violentă... Ştii, la noi la percepţie, când pic cerneală pe concept,... o dată cu limba! (scoate limba şi arată cum linge hârtia) o şterg... Da' închipuieşte-ţi d-ta, domnule, să afle nenea Iancu că m-a dus la poliţie!...

IORDACHE Cine strică? D-ta. Ce cauţi să te amesteci cu vagabonţii, cu zamparagiii, cu pungaşii... să spargi uşi şi să intri noaptea în prăvăliile oamenilor?

CATINDATUL Zicea că să găsim pe Bibicul...

IORDACHE Mofturi!

CATINDATUL Bibicul, care mi-a luat în bal costumul meu şi mi l-a dat pe ăsta de turc... (dezolat.) Trebuie să-l găsesc, să-mi dea costumul meu; trebuie să mi-l dea... nu pot să plec fără costumul meu.

IORDACHE Stăi, domnule, ce pofteşti d-ta? Costumul? Ţi-l găsesc eu, ţi-l dau eu mâine, poimâine, îţi dau eu garanţie, să m-apuci pe mine, na! Ce mai vrei?

CATINDATUL

(foarte dezolat)

Îmi trebuie acuma... Cu costumul ăsta de turc nu mă pot duce să-mi iau hainele mele. Nenea Iancu m-a căutat la bal, o să mă caute, o să m-aştepte acasă... Cum să dau cu

ochi cu nenea Iancu aşa turc?... Mă ia la Ploeşti, îmi zdrobeşte cariera de la percepţie.

IORDACHE Aş! Vorbă!

CATINDATUL Şi nu-mi poci lua înapoi hainele nemţeşti, nu mă poci duce mâine dimineaţă la canţilerie...

IORDACHE Ei, o să lipseşti o zi, ce lucru mare! Tot zici că nu primeşti leafă...

CATINDATUL Mă destituie, nu se poate să lipsesc.

IORDACHE Ascultă-mă pe mine, măi omule; 'ai mai întâi să tragem clopoțelul la o spițărie; trebuie să-ți cureți obrazul; nu se poate să te duci în lume aşa pârlit...

CATINDATUL E rău de tot?

IORDACHE Eşti ciuruit; numai în albul ochilor n-ai...

CATINDATUL Îi închisesem de frica lui nenea Iancu... are palmă grea...

IORDACHE Vino degrabă cu mine; cunosc eu un spițer care scoate cerneala cum scoatem noi măselele, odată...

CATINDATUL Aoleo!

IORDACHE Vino degrabă, nu mai sta; poate te aşteaptă nenea Iancu. (suflă în lampă şi-l ia pe Catindatul să plece cu el. Întunerec.)

CATINDATUL 'Aide... (ieşind.) Dar fă-ți idee, domnule, să afle nenea Iancu că m-a dus la poliție!... (ies, închizând bine uşa.)

MIȚA singură în costumul de la bal, apoi DIDINA asemenea

3.5. SCENA V

MIȚA singură în costumul de la bal, apoi DIDINA ase-

menea

MIȚA

(venind din dreapta pe dibuite)

Am găsit fereastra din odăiță deschisă şi am intrat... L-am nemerit? Ori nu l-am nemerit? Da, trebuie să-l fi nemerit. Da, sunt o cremenală... (se trage pe dibuite după paravan.)

DIDINA Mare istorie!... Am înghețat aşteptând afară în frig: a trebuit să intru înapoi pe fereastră. Nae trebuie să vie numaidecât cu Pampon. Trebuie să pândesc când or intra aici, să ies pe fereastră şi pe aici mi-a drumul. Să poftească pe urmă d. Pampon acasă în costum de bal... să-l judec eu...

MIȚA Auz mişcând... e cineva...

DIDINA S-aprinz o lampă... (merge pe dibuite la masa cu lămpile.)

MIȚA Desigur e cineva...

DIDINA

(a găsit chibriturile şi aprinde lampa)

Aşa...

MIȚA A! (aparte.) O femeie! Dama de verde! (tare.) A! În sfârşit!

DIDINA

(dând un țipăt de surprindere, se întoarce)

A! (aparte.) O femeie! E republicana!

MIȚA

(fierbând)

V-ați speriat? Pardon! Mă recomand! Mița Baston.

DIDINA

(cu contenență)

Mersi! Şi eu Didina Mazu.

MIȚA

(jocul crescendo)

Ce cauți aici, madamo?

DIDINA

(cu un ton mai sus)

Da' d-ta ce cauți aici, madamo?

MIȚA

(jocul crescendo)

Eu sunt la amantul meu!

DIDINA

(foarte de sus)

Şi eu sunt la amantul meu!

MIȚA

(izbucnind)

La amantul d-tale?... Amantul d-tale... a fost... era... este... amantul meu! D-ta, ca o infamă, mi l-ai răpit! (luând o poză de atac şi cu tonul tragic.) Una din noi două trebuie să moară!

DIDINA

(pregătindu-se de luptă)

Să vedem care... Poftim! (Mița se repede turbată la Didina, care se repede şi ea şi o întâmpină. Amândouă țipă şi se încleştează, spumând, una de alta.)

ACELEAŞI – NAE

3.6. SCENA VI

ACELEAŞI – NAE

NAE

(apărând în fund, rămâne o clipă încremenit)

Să nu daţiu la oglinzi, că sunt cu chirie (apoi repezindu-se între cele două femei, le descleştează şi le împinge pe una într-o parte, pe alta într-alta.)

DIDINA

(căzând d-a-ndăratele pe un scaun şi leşinând)

A! A! A! (nervi.)

MIȚA

(acelaşi joc)

A! A! A! (nervi.)

NAE Asta e curat ca la "Norma"... Acu-i acu!... (se repede şi le zguduite când pe una când pe cealaltă.)

DIDINA

(deşteptându-se brusc)

Unde-i republicana?

MIȚA

(asemenea)

Unde-i infama? (se repede iar una spre alta.)

NAE

(oprindu-le la mijloc)

Iar? Bre, femeilor, veniți-vă-n fire. Vine Pampon! Vine Crăcănel!

DIDINA Pampon?

MIȚA Crăcănel?

NAE Da, Pampon şi Crăcănel. I-am scăpat eu de la secție, unde erau închişi! Am pus la cale toate... Drept mulțumire, Pampon, Crăcănel şi Ipistatul vin aici acum să facă cinste; s-a dus să cumpere vin şi mezeluri. Nu mai e vreme de mofturi! (Didinii.) Vrei să te lase Pam-

pon?

DIDINA

(repede)

Ba nu! (Didina merge în fund şi ascultă afară.)

NAE

(Miţii)

Vrei să-l laşi pe Crăcănel?

MIŢA

(tristă)

Ah! L-aş lăsa pe Mangafaua pentru tine... dar nu pot; trebuie mai întâi să-mi fac o carieră...

NAE Fă-ţi-o!

MIŢA Am fost să intru la telegraf.

NAE Electrică ploeşteancă! Ei, şi?

MIŢA Nu m-a primit...

NAE Pentru ce?

MIŢA Zice că n-am încă vârsta... (Didina coboară.)

NAE Vezi! Apoi nu e mai bun Crăcănel, că nu mai întreabă de vârstă? 'Aide, 'aide! Fiţi fete cuminte, că pe urmă mă supăr pe amândouă...

MIŢA Dar Crăcănel a aflat... Mangafaua ştie tot...

NAE Nu a aflat nimic, nu ştie nimic.

MIŢA A aflat de la Pampon.

NAE Nimic!

DIDINA Şi Pampon ştie bine...

NAE Apoi daca n-ascultaţi... Trebuie să vă spun cum i-am liniştit, ca să ştiţi şi voi ce să spuneţi, cum s-o potriviţi. 'Aide, să nu dea peste noi aici. (le apucă pe amândouă cu

câte o mână şi porneşte cu ele spre dreapta; Iordache intră.)

IORDACHE

(din fund)

Vin! Sunt la colţ!

NAE La colţ? 'Aideţi să punem odată la cale încheierea comediei ăştia... (Nae, Didina şi Miţa ies, dreapta.)

IORDACHE, apoi PAMPON şi CRĂCĂNEL, cu butelci, pachete de mezeluri şi franzele la subsuoară, apoi NAE

3.7. SCENA VII

IORDACHE, apoi PAMPON şi CRĂCĂNEL, cu butelci, pachete de mezeluri şi franzele la subsuoară, apoi NAE

IORDACHE

(căzând obosit pe un scaun)

De azi-dimineaţă!... De azi-dimineaţă, asta merge într-una aşa! Ce goană! Ce goană turbată! Doamne! Doamne, ispräveşte odată istoria asta! Sunt trei după douăsprezece şi mă leşin de somn şi d-a-mpicioarele!

PAMPON

(intrând cu Crăcănel)

Haha! Domnule Iordache...

CRĂCĂNEL Ei! Domnule, ai văzut că nu suntem pungaşi... Stăpânul d-tale, d. Nae, în persoană, ne-a scos de la secţie.

IORDACHE Da, domnule Crăcănel...

CRĂCĂNEL Nu mă cheamă Crăcănel; mă cheamă Mache Razachescu. (pune ce a adus pe masă.)

PAMPON

(acelaşi joc)

Foarte urât din partea d-tale să te porţi astfel! Noi venisem aici pentru Bibicul, nu pentru ce credeai d-ta: nu avem de un astfel harahterul...

IORDACHE Măcar d-ta să fii ala, să găseşti noaptea despre ziuă în prăvălia d-tale...

PAMPON Eu n-am prăvălie, domnule: eu nu sunt cupeţ, sunt particoler...

IORDACHE Ştiu, da' zi că ai... să găseşti trei oameni necunoscuţi...

CRĂCĂNEL Aşa e, bine zici, trei. Ce s-a făcut urâtul ăla micul... pârlitul... fratele lui nenea Iancu bogasierul? Pe el pentru ce nu l-a luat la secţie?

PAMPON Pesemne a fugit ca un laş...

CRĂCĂNEL Iaca, mie nu-mi pare rău de ce s-a întâmplat, dacă oi câştiga portabacul cu muzică.

IORDACHE

(repede)

Aţi pus şi d-voastră la lotăria ipistatului?

PAMPON Mai era două numere: unul l-am pus eu, şi unul amicul.

IORDACHE

(aparte)

S-a complectat? A murit francul!...

PAMPON Domnul Nae unde este?

IORDACHE Mi se pare că e dincolo în odaie, să vedem... (merge pe după paravan; către Nae, care intră din dreapta). Sunt aici, te aşteaptă. Aşa-i că a prins bine politica mea? Femeile s-au dus?

NAE Da, dar o să se întoarcă numaidecât; am regulat bine chestia.

IORDACHE Cum?

NAE Ai să vezi... treci la pod în faţă, şi aşteaptă-le... (trece în scenă; Iordache iese repede în fund.) Ehei! Salutare, neică!

PAMPON

(vesel, strângându-i mâna)

Salutare şi frăţie!

CRĂCĂNEL

(vesel, dar solemn, îl apucă de mână)

Mersi, neică; eşti un bărbat, drept să-ţi spui, nu că eşti frizer, dar eşti galant.

PAMPON Da, foarte galant!

CRĂCĂNEL Ne-ai făcut şi mie şi prietinului mare bunătate: amândoi o să-ţi rămânem foarte recunoscători de câte ai făcut pentru noi. (îi strânge mâna călduros.)

NAE N-aveţi de ce! Îmi pare rău... datoria: se-ntâmplase la mine-n casă...

PAMPON 'Aida de! Nu! Ce-i drept e drept, neică, ai făcut mult pentru noi...

CRĂCĂNEL

(vesel)

Şi care va să zică Bibicul, era d-ta, 'ai? Bată-te să te bată!

NAE Vezi bine!

CRĂCĂNEL Şi Mangafaua nu eram eu?

NAE Aş! Mangafaua era unchiul fetii, epitropul...

CRĂCĂNEL Bată-te să te bată. (râde.)

PAMPON Şi închipuieşte-ţi, neică Năică, daca te întâlneam azi-dimineaţă, când am venit întâi aici, îmi spuneai numaidecât cum a devenit chestia de ai înfăşurat borcănelele cu pomadă, care le-a cumpărat de aici Didina, în ale două bilete... şi ne lămuream, frate.. Dar eu, prost! Să nu-mi dea în gând să întreb măcar pe Didina... Biata Didina!...

CRĂCĂNEL

(aparte)

Auzi d-ta! Şi eu gândeam că e biletul Miţii...

ACEIAŞI - IPISTATUL - apoi IORDACHE, apoi DIDINA şi MIŢA, amândouă în haine de oraş

3.8. SCENA VIII

ACEIAŞI - IPISTATUL - apoi IORDACHE, apoi DIDINA şi MIŢA, amândouă în haine de oraş

IPISTATUL

(intrând repede din fund)

S-a tras lotul... Acum l-am tras!...

PAMPON Ei?

NAE Ştiu cine l-a câştigat.

IPISTATUL

(cu multă naivitate)

Iar eu, domnule, închipuieşte-ţi noroc!

NAE

(aparte)

A murit francul!

PAMPON Tii! Păcat!

CRĂCĂNEL Rău îmi pare. (se aude uruitul unei birji, care

se opreşte în fund.)

NAE St! Tăceți, mi se pare că s-a oprit aici o birjă...

PAMPON Da...

IORDACHE

(venind repede din fund)

Două dame, vin două dame.

NAE

(naiv)

Două dame? Ce să caute la minte două dame?

CRĂCĂNEL Două dame?

PAMPON Nu cumva?

DIDINA

(intrând furioasă prin fund)

A! D-le Iancule, în sfârşit! (Iordache, Ipistatul şi Nae la o parte vorbesc încet.)

PAMPON Didina! (Mița intră furioasă şi se opreşte cu brațele încrucişate în fund.)

CRĂCĂNEL Mița? (caută să se ascunză undeva.)

MIȚA

(coborând la el)

Nu te-ascunde, bibiloiule! Gândeai că nu o să te prinz, 'ai? De când te pasc, gândeşti? Aici e la Ploeşti, 'ai? În costum de bal, 'ai? (Mița lângă Crăcănel îl judecă încet şi-l zguduie; Nae după paravan; Iordache şi Ipistatul cară mezelurile şi butelcile în odaia din dreapta.)

DIDINA De azi-dimineață de când ai plecat de acasă, câte ceasuri sunt? Ştii?

PAMPON Îți spui eu acasă ce a fost...

CRĂCĂNEL Mițo, Mițo, îşi spui acasă...

MIȚA Nici un cuvânt mai mult! 'Aide!

DIDINA 'Aide acasă!

PAMPON Frate, a fost încurcătură, înțelege.

CRĂCĂNEL Da, o încurcătură...

NAE

(ieşind de după paravan)

Se înțelege c-a fost o încurcătură, cum se-ntâmplă întotdeauna în carnaval... Ei! D-ale carnavalului! Să-mi dați voie, coconițelor, să vă isplic eu încurcătura pe larg la masă. (Crăcănel şi Pampon foarte mulțumiți.)

FEMEILE La masă?

NAE Da, la masă. Noi, între bărbați, pusesem de gând să îmbucăm ceva aicea la noi. Dincolo e cald, masa pusă aşteaptă... Crez că nu o să capăt un refuz?

MIȚA

(cu tonul de refuz, înțepată)

Mersi, musiu, de invitație.

CRĂCĂNEL

(stăruitor)

Mițo, să mă vezi cu ghete de brunel cu bizeț pe catafalc!... (încet.) Frizer, frizer, da' nu ştii ce băiat galant e.

PAMPON

(Didinii)

Dacă mă iubeşti...

ACEIAŞI - CATINDATUL, curat la față, tot în costul de turc

3.9. SCENA IX

ACEIAŞI - CATINDATUL, curat la faţă, tot în costul de turc

CATINDATUL

(intrând din fund triumfător)

M-a curăţat spiţerul!

DIDINA

(încet)

Cine-i ăsta?

PAMPON

(tot aşa)

Lasă că-ţi spui eu... (Didina râde.)

CRĂCĂNEL

(Miţii)

Ăstuia i-a dat o nebună la bal cu o sticluţă cu doftorii în ochi!

MIŢA

(repede)

Şi nu l-a ars?

CRĂCĂNEL Aş! Era un fel de cerneală violentă. (Didina trece lângă Nae; Miţa şi toţi ceilalţi se grupează în jurul Catindatului şi-l examinează.) Le-a scos toate?

CATINDATUL Toate, uite-te. Îţi dau un franc pe una...

MIŢA

(aparte)

M-a-nşelat spiţerul... mai bine!

NAE

(încet Didinii)

Mâine seară la cinci.

DIDINA

(asemenea)

Bine!

NAE

(asemenea)

Nu bine, negreşit (Didina trece şi ea să examineze pe Catindatul.)

PAMPON Nu se mai cunoaşte de loc...

IORDACHE Da' de loc. (trece în odaia din dreapta.)

CATINDATUL Închipuieşte-ți să mă fi văzut nenea Iancu în halul ăla... (Toți îl examinează.)

MIȚA

(încet lui Nae)

Ați şoptit? Ce ți-a şoptit? Ce i-ai şoptit?

NAE

(asemenea)

Eşti nebună? Iar începi?... Aşteaptă-mă mâine la opt seara...

MIȚA Da... (se duc amândoi şi ei lângă Catindatul.)

CRĂCĂNEL

(uitându-se în ceafa Catindatului)

Aha! Iaca una a rămas în ceafă: adu francul...

CATINDATUL Las-o aia; aia e de la noi de la percepție; ştii, am obicei, după ce scriu, şterg condeiul; îl dau prin păr. (face gestul la ceafă; toți râd.)

IORDACHE

(venind din dreapta)

Daca poftiți, masa e gata.

CATINDATUL Masa? Care va să zică (lui Nae) ne-ncurcăm iar?

NAE Cu plăcere, neică.

PAMPON 'Aida la masă.

CRĂCĂNEL 'Aida! (toți au pornit spre dreapta; Didina cu Pampon, Mița cu Crăcănel, Nae cu Catindatul, Iordache cu Ipistatul.)

CATINDATUL

(punând repede mâna la falcă, dă un țipăt)

Ai! (se oprește și se întoarce în loc; toți fac asemenea.)

TOȚI Ce e?

CATINDATUL

(umblând agitat)

Pfu! Pfu! Pfu! Iar m-a apucat; dar rău, rău de tot (către Iordache, hotărât.) Știi s-o scoți? Scoate-o. (Toți privesc pe loc.)

IORDACHE Lasă că-i știu eu leacul ei; eu i sunt popa... de la Matei citire... (se repede la masa din fund, ia o pereche de foarfeci mari și vine cu ele încruntat, clănțănindu-le ca la tuns; Catindatului.) Șezi! (Catindatul șade; Iordache cu foarfecele clănțănind îl amenință să i le bage pe gât.)

CATINDATUL

(ridicându-se înseninat)

Mersi, neică, mi-a trecut! (toți pornesc veseli și râzând spre dreapta.)

(Cortina)